

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Bürgöncim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség es kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egész évre ... .. 840 Lej
Fél évre ... .. 420 Lej
Negyed évre ... .. 210 Lej
Havonta ... .. 70 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Lejhullámzás.

Matematikai pontossággal meg lehet állapítani, hogy pénzügyi kormányunk szerencsétlen valutapolitikája — ha hosszú az esztendő — hányszor hozza izgalomba közgazdasági életünket. A lej árfolyamának zuhanása és emelkedése egy mértanilag majdnem szabályos vonalat alkot, amelynek minden merészebb hajlása egy-egy kártékony vágás, valóságos csapás Románia közgazdasági életére. Meg lehet állapítani, hogy már nem Zürich és nem is Páris irányítja a lej kurzusát, főleg amikor felfelé tendál a valutánk, hanem bucuresti-i. A mi derék fővárosunk néha-néha úgy nekiiramodik a lej aláértékelésében, hogy Zürich és Páris alig bírják utólréni. Az hírlak, hogy a Román Nemzeti Bank vásárolja a külföldi fizetési eszközöket és hogy véletlenül se csinálja ránk nézve előnyösen ezt a műveletet, természetesen idebent az országban vásárolja a külföldi pénzeket. Mintha valami kimeríthetetlen forrás lenne, vagy valami külföldi valutákat gyártó bankoprés működne abban a néhány romániai városban, amelyek a valutakereskedelem szempontjából számításba jöhetnek. Ha a Banca Nationalának vagy az államnak időnként külföldi fizetéseket kell teljesíteni, akkor ezt előrelátó valutapolitikával mindenképpen meg lehetne oldani, csak úgy nem, ahogyan csinálják. Pénzügyi kormányzatunknak minden külföldi nagy városban kellene egy akkreditált bankjának, vagy kereskedelmi házának lennie, amely külföldön vásárolná össze a nekünk szükséges külföldi valutákat petroleum, gabona, fa, élőállat, vagy egyéb exportcikk ellenében. Ezzel legalább itt bent az országban nem kergetnék föl a külföldi valuták kurzusát és nem rontanák le vele a lejt. Mert hogyan kívánhatjuk mi Zürichből, hogy többre értékelje a pénzünket, mint ahogy azt Bucuresti teszi.

Ha pedig úgy lenne, hogy távol áll a kormány ezektől a valutavásárlásoktól és ez a bucuresti-i bankok vagy magánosok privát üzlete lenne, akkor vegye elő az államhatalom a maga teljes szigorát és minden erejével cserditsen közé annak a bandának, amely a maga zsebérekeiért lábál a pénzünk nyugalmát és anyagi biztonságát.

Aradra jön Vaitoianu miniszter.

Közös listát akar a kormány? — Lepadatu kolozsvári tárgyalásai.

(A Rapid távirati ügynökség jelentése.) Bucurestiből jelentik, hogy a minisztertanácsban felfosztották a kormány tagjai egymás között, hogy melyik miniszter az ország melyik részébe megy a községi választások előkészítésére. Aradra Vaitoianu közlekedésiügyi miniszter jön, hogy itt a

pártok vezetőivel megállapodási létesítsen közös listát tekintetében. Lepadatu miniszter már meg is érkezett ma Clujra és az ottani prefekturán megkezdte a tárgyalásokat a pártokkal. A pártközi konferencián eddig nem sikerült létrehozni a megállapodást, de a tanácskozások tovább folynak.

Megszületett a nemzeti — parasztpárti paktum.

Ellenzéki kormánylistát állítottak össze. — Két napos tanácskozás után döntött a nemzeti párt.

(Bucuresti, január 27.) A nemzeti- és parasztpárt között kötendő paktum aláírása körül tegnap a késő esti órákban szinte az utolsó pillanatban nehézségek támadtak. A megegyezést pedig annyira biztosra vették, hogy a lapok a paktumról külön kiadásokat nyomattak, amelyet azonban visszatarítottak és azok így, a Luptát kivéve nem is kerültek kiadásra.

A döntés elhalasztása.

A Nemzeti párt végrehajtó bizottsága este nyolc órakor tanácskozásra ült össze, majd a következő kommunikét adták ki: A nemzeti párt állandó delegációja megvitatta a választásokkal és a Parasztpárttal való együttműködéssel kapcsolatos összes kérdéseket. Az ülést ma délelőtt tíz órakor folytatják és a hozandó határozatokat hivatalosan fogják közölni.

A parasztpárti körökben a helyzetet a történetek után kevésbé optimisztikusan ítélik meg.

A parasztpárt feltételei

A parasztpárt a következő feltételeket állította fel:

1. A parlamenti mandátumok egyenlő arányban való felosztása.
2. Az egyes tárcák egyenlő arányban való felosztása, úgy, hogy a fontos tárcákat teljesen egyenlőképpen osszák fel a két párt között.
3. Teljes egyenlőség a közigazgatási állások betöltésénél.

Ezenkívül még több kevésbé fontos pontot terjesztett elő a parasztpárt.

Tanácskozik a nemzeti párt.

A Nemzeti Párt végrehajtó bizottsága ma délelőtt folytatta tegnap este félbeszakított tanácskozását. Maniu Gyula nyitotta meg az ülést, aki arra kérte a szónokokat, hogy foglaljanak határozottan állást, hogy a mai nap folyamán végleg dönthessenek. Ezután Argetoianu, Vaida és a párt többi

vezérei beszéltek. Egyes szónokok a parasztpárt javaslatait túlzottnak találták, mások pedig az együttműködés mellett szóltak fel. Déltán folytatták az ülést, amely valószínűleg csak az esti órákban ér véget. A párt, a tanácskozások eredményéről hivatalos kommunikét fog kiadni.

Az ellenzéki kormánylista.

A Nemzeti Párt részéről ma déltán hat óráig még nem jelent meg kommuniké. A déltáni fővárosi lapok szerint a parasztpárt politikusai körében, a nemzeti párt vonakodó magatartása rossz benyomást keltett. A jelentések már arról is beszélnek, hogy a parasztpártban már lényegesen kevesebb az együttműködésért lelkesülők száma. Ennek dacára is mindenki befejezett tényként veszi a megállapodás létrejvetelét, annyira, hogy már kormánylistáról is tudnak, amely a fuzionált pártok kormányrajutása esetén az országot vezetné. A kormánylista a következő:

Miniszterelnök és belügyminiszter Maniu Gyula,
földmívelésügyi miniszter Michalache,
pénzügyminiszter Madgearu,
ipar- és kereskedelemügyi miniszter Popovici Mihály,
közmunaküvi Argetoianu,
kultuszminiszter Goldie László,
közoktatásügyi miniszter Jorga,
hadügy Vaida.

besszarabiai miniszter Stere.
A lista természetesen egyáltalán nem autentikus és a lapok azt csak mint érdekességet közlik.

Megvan a megegyezés.

Az esti órákban végre megszületett a nemzeti-párt döntése, amelyről az alábbi kommunikét adták ki:

A nemzeti párt végrehajtó bizottsága két napos tárgyalás után megállapodott azokban a pontozatokban, amelyeket a parasztpárt-

nak válaszul szánták. A határozati javaslatot Maniu Gyula terjesztette elő. A nemzeti párt három tagból álló vezérőlbizottságot alakított, amelyet megbízott a válasz végleges megszövegezésével. E szerint: 1. A nemzeti párt fenntartja előző fuzióis javaslatát. 2. Amennyiben a parasztpárt nem volna hajlandó a fuzióra, úgy elfogadja a parasztpárt kollaborációs indítványát. A községi választásokkal kapcsolatban megállapodnak abban, hogy megalakítják az egységes ellenzéki frontot. Egyesíteni óhajtják az összes ellenzéki erőket, kivéve a kommunistákat. Argetoianu azt javasolta, hogy kormányrajutásuk esetén érvénytelenítsék a közgazdasági választásokat és állítsák bíróság elé a Bratianu dinasztiát. Argetoianu javaslatát nem fogadták el. A válasz következő pontja azonnali küldöttség útján óhajtja a király tudomására hozni a döntést.

Pénteken lesz ítélet Cuza ügyében.

Bucurestiből jelentik: A semmitűzők tegnap tárgyalta Cuza és Leapris volt jassyi egyetemi tanároknak a közoktatásügyi miniszter ellen beadott panaszát. Tudvalevő, hogy Cuza s több társa a közoktatásügyi miniszterhez intézett táviratában lemondott állásáról, tiltakozásul a kormánynak a diákzavargások idején a jassyi egyetemen foganatosított intézkedései miatt. Utóbb azonban Cuza és Leapris kérvényt nyújtottak be a miniszterhez visszavonva lemondásukat, kérték a visszahelyezésüket. A miniszterium azonban a lemondást véglegesnek tekintette és a visszahelyezést megtagadta. A semmitűzők azonban tegnap nem döntött a visszahelyezés dolgában, hanem úgy határozott, hogy pénteken hirdeti ki ítéletét.

— Helybenhagyott 160 millió bírság. Szatmárról jelentik: Emlékeztetés az a nagyszabású selyemcsempészési ügy, amelyet a halmi-i határon Jeremiás kereskedő és néhány társa követett el. A vámhatóság annak idején 160 millió pénzbírsággal büntette meg a csempésző társaságot, amely az ítéletet megfélembte. A szatmári királyi törvényszék ma tárgyalta az ügyet és dacára annak, hogy a vádlottak két bucuresti-i ügyvédet hoztak le ügyük védelmére, a bíróság helybenhagyta az ítéletet.

Erdély ünnepelte Szendreyt.

A volt aradi színház igazgató negyvenesztendősi jubileuma. Négy évtized a magyar színház szolgálatában.

(Szatmár, január 27.) Impozáns méretű, bensőségesen meleg ünnepeket ült ma este Szatmár s vele egész Erdély magyarsága, Szendrey Mihály színház igazgató színes pályafutásának negyvenéves jubileumát.

Negyven év hosszú idő, különösen hosszú a színészpályán, ezen a göröngyös, szenvedésekkel teli országúton, ahol a rajta elindulóknak ezer és ezer veszéllyel kell megküzdeniök. Nem mondjuk, mint minden életpályának, ennek is vannak örömei, boldogságai, de mi ezek ahhoz a sok, sokszor előre nem is sejtett akadályhoz képest, amik a színészt pályáján végigkísérik. És ezen a nehéz úton nem szabad megtántorodni, mindig vidámnak kell lenni, mindig mulattatnia, szórakoztatnia kell.

És sokan talán nem is tudják, mit jelent ma ez a szó: erdélyi magyar színész, erdélyi magyar színház igazgató. Több ez, mint színész, mert a mi színészeink hivatása ma kettőzött. Nemosak hírétől, istápolói ok a magyar kultúrának, hanem fenntartói, megmentői. — Mert értjük meg jól, az erdélyi magyar színház edzett várát évek óta veszedelem fenyegeti s a vár pilléreit erős, öntudatos színházeszeknek kell megtámasztaniök, hogy az össze ne hulljon, ami egyet jelentene a végpusztulással.

Ebben a pillértartó munkában vezetőszerepet játszik Szendrey Mihály. Nestora ő az erdélyi magyar színháznak, mert a legregibb aktív színész és a legregibb magyar színház igazgató. Negyven éve színészkedik Szendrey Mihály és harminc éve igazgat színházat. De a munkakészségben, munkaközelemben meg ma is fiatal, tetterős, mert átérzi hivatásának súlyát, kötelességének nagyságát. A ju-

blenn estején jó visszaemlékezni a múltra, jó felidézni annak emlékeit s eltöprengeni a jövőn. Tudósítónk beszélt a jubiléummal. Kérdések és feleletek kergették egymást, képek rajzolódtak meg az elmúlt negyven esztendőből, képek, amelyekből néhányat a toll papírra vet.

Az első „siker“.

— Hol és mikor kezdte? volt az első kérdés.

— 1886-ban hagytam el az Országos Színművészeti Akadémiát és Csiky Gergely tanárom ajánlólevelével Aradra szerződtem Krencsányi Ignáchoz. Első fellépésem a „Fehér szegfű“ című vígjátékban volt, amelyben egy fiatal szerelmezt játszottam. A szerelmesnek, amikor a színpadra lép, egy fehér szegfűt kell szagolnia s megíttasulva a szerelemtől kell mondania: „tőle jövök“. Igazgatóságomban a fehér szegfűt a kulisszák mögött felejtettem s — nem tehettem egyebet — hűvelykujjat szagolva mondtam el a sokat jelentő két szót. Nagy volt a siker, a közönség tombolt, de Krencsányi bizony egy hónapig nem engedett a színpadra.

Szendrey — a legvékonyabb színész.

— Hol és meddig volt szerződött színész? — hangzott a következő kérdés.

— Tíz évig Aradon voltam szerződve, előbb mint színész, később titkár, művezető, rendező. Czínginek nevezett az egész város (Aradon ma is így hívják), tudniillik én voltam az ország legvékonyabb színésze. Csak később, igazgató koromban híztam meg — mint mondati szokás — a színészek zsinján. Aradon — erre büszkén

emlékszem vissza — érdememen felül becsülték meg. Ugynevezett „kikötött“ színész voltam, tudniillik akárcsak jött igazgatónak, a színházi bizottság kikötötte, hogy engem szerződöttné kell.

Küzdelem a német színház ellen.

— Halljuk most már a színház igazgatót — ez a kérdés következett.

— Kassán kezdtem a színház igazgatást s egy szép napon felrendeltek a minisztériumba, ahol tudtomra adták, hogy szonyt, Sopron és Fiumét jelölték ki számomra, ahol német társulatok játszottak s csak két hónapos magyar szezon volt. Megvetni a magyar színház lábát és kiszorítani a németeket — ez volt a jelszó. Fialat voltam, sok volt bennem az ambíció s vállaltam a feladatot. Szubvencióul annyit kötöttem ki, hogy az Opera művészei ingyen vendégszerepeljenek nálam, illetve ezek költségeit a kultuskormány vállalja. A kormány teljesítette kéresemet s a második esztendőben állandó lett a magyar társulat s a német lett a vendég. Ha ma meg kérdeznék, hogy mire emlékszem vissza a legszívesebben — erre. Ma is büszkén érzöm a hivatalos lap elismerését gróf Tisza István aláírásával.

Husz évig Aradon.

— Imhén hívtak meg Aradra, ahol 20 évig voltam egyfolytában színház igazgató. Husz év alatt soha nem hirdettek Aradon pályázatot a színházra, megszerettem a várost s engem is szeretett mindenki. Nyári állomásom Hódmezővásárhely volt s itt is úgy történt évről-évre a színház bérbeadása, hogy a szezon végén felmentem a polgármesterhez, aki mindig csak ennyit mondott: „Öcsém, ha jó a cseléd, ne változtassuk“.

— Tavaly Marosvásárhelyen voltam, az ideig Szatmárra küldtek.

Szendrey Mihály negyven éve küzd, harcol a magyar színművészetért, álljunk meg előtte kalaplevegő s az ő negyven éves küzdelme adjon erőt a további munkára, küzdelemre.

Szabadegyetem Clujon.

(Kolozsvár, január 27.) A Kereskedelmi és Iparkamara egy olyan intézményt készült megvalósítani, amely kulturális jelentőségén felül gazdasági életünkre is igen fontos kihatással lesz. Az intézmény egy közgazdasági és kereskedelmi-tudományi szabadegyetem. Ez a szabadegyetem rendszeres tanfolyam lesz, amelyen a hallgatók a legkiválóbb tanerőktől a szükséges ismeretek teljes anyagát elsajátíthatják. Az iskola négy éves lesz. Mindegyik év négy szemeszterből áll és egy szemeszter két hónapig tart napi két órával, este félkilomtól fél-tizenegyig. Az iskolát hallgathatják kereskedők, iparosok és szabad foglalkozásúak. A tanterv két csoportra oszlik. Az egyik csoport a középeurópai kereskedelemben használatos nyelveket öleli fel, a másik csoportban az általános kulturális, tudományos, kereskedelmi és ipari tantárgyakat adják elő. A tantárgyak felét románul, felét pedig magyarul fogják tanítani. Lesznek német és francia nyelvű előadások is. A szabadegyetem igazgatója dr. Ghiulea Kolozsvári egyetemi tanár lesz, főtitkára pedig Kádár Imre dr. hírlapíró.

— A prefektus a megyében. Georgescu János közigazgatási vezérleltényelő, Aradvármegye prefektusa ma autómobilon Kisjenőre utazott különböző közigazgatási ügyek elintézésére céljából. A prefektus kíséretében voltak dr. Lázár Agoston alispán és Budai János prefektusi titkár, akik az éjszaka folyamán térnek vissza Aradra.

TARCA

A modell.

Írta: FALU TAMÁS.

Dömölky János már harminc éves korában elért a népszerűség csúcspontjára. Három kötetét a sajtó és a közönség a legáradóbb dicsérettel fogadta. Második kötete, mely a „Ködös utak“ címet viselte, két hónap alatt érte meg a második kiadását. A napilapok és szépirodalmi folyóiratok valóságos versengtek kéziratjaiért. Dömölky Jánosnak, még ma a szemét lehunyta is, látni kellett, hogy egyik első íróját becsüli és ünnepli benne az ország.

Dömölky egyszerűen élt. Jövedelme növekedésével nem nőtt meg az igényei. A felesége is megelégedett régebbi ruháinak átalakításával. Kalapjait önmagátette a divattal megbirkózókká. Még jól emlékeztek a nem is oly rég múlt szűk esztendőkre, a nélkülözésekre, a pinárvá kért, a szemdesútvé fogadott kölcsönökre s a rideg szerkesztők érdes hangjára.

— Takarékoskodni fogunk, — adta ki a jelszót Dömölkyné. — Függetlenséget kell szerezned. Pár év alatt vehetünk egy kis házikót, pár hold földet hozzá. Minél függetlenebb vagy, annál inkább szabad választhatod témáidat s

annál inkább ura lehetsz belső hangodnak.

— Magam is ezt gondoltam — felelte az író. — Ha akkora írók, a mikor hangulatom van hozzá, ha elvonulhatok egy távoli kis zugba, vagy egy hőmpolygó világvárosba, amikor kedvem tartja, többet ér, mintha trabuccó helyett havannát szívok és vízvezeteki viz helyett pezsgőt csurgatok a poharamba. Csak a Jancsinak kell éreznie, hogy jobb sorsba jutottunk.

Jancsi a fiuk volt. Egy három éves, szőke fürtű, eleven apróság.

— Jancsika ur lesz, mosolygott az anya.

II.

— Tudod ki halt meg, kérdezte Dömölkyné az urát.

— Ki?

— A Gida!

Dömölky összecsapta a kezét és leült. Gida volt első regényének a hőse. Egy gyerekkori ismerős, aki kedves és feledhetetlen alakként járta emlékezésének ucáit. Nagyszertien felöltöztette regényében, kitünően jellemezte, beragyogta finom humorral, úgy, hogy szerelmesévé vált minden olvasója.

— A Gida! — csóválta fejét az író. — A drága jó Gida. De sajnálom szegényt.

— Meghalt, de élni fog, — mondta könnyes szemmel Dömölkyné. Te bebalzsamoztad alakját

költészetteddel.

Egy hónap múlva a fahajabeli doktorral találkozott Dömölky. Nagyon megörültek egymásnak. Sorra jöttek a kérdések a régiéről és újáról.

— Megvagytok? — kérdezte Dömölky.

— Meg, meg, — felelte a doktor. — Nem tudom, hallottad-e, hogy Sápyné meghalt.

— Sápyné?

— Nagyon érdekes eset volt. Tudod, úgy kezdődött, hogy szürrást érzett baloldalaiban. Ismersz, hogy én milyen alaposan kezeltem a betegemet...

Dömölky nem figyelt az orvos előadására. A finom, légies Sápyné állt előtte, hogy két meghidegült kezével rázza le a szívét, mint fájó harangot. Régi szerelem sirtelő a multból, mely a „Ködös utak“ kötetét diadalra vitte.

— Enyje, hát minden regényhősem modellja meghalt! — zúgolódott magában Dömölky.

— Konziliumot hívtam össze, folytatta lelkesen a doktor, s a konzilium nekem adott igazat. Szegény asszonyt eltemettük.

III.

A Dante-színház igazgatója hónapok óta üldözte Dömölkyt. Minden áron rá akarta bírni egy színdarab megírására. Csalogatja próbákra, a kulisszák mögé, a festékszagú levegőbe, hogy kedve

hangolja a színpad iránt. Még Vihary Böskével, a drámai színésznővel is összeesküdött.

— Ha kicsitől Dömölkyből egy darabot, — mondta neki — akkor előadatom a maga kedvéért Nórárt.

Az igazgató bemutatja az író a színésznőnek.

— Már sokat tapsoltam magának, — mondta az író. — A színházi lapok fényképeiről is régóta jóismerősöm. Sőt, hogy őszinte legyek, egy kicsit szerelmes is voltam magába valamikor.

— Csak volt és csak egy kicsit? — elégedetlenkedett nevetve a színésznő. — Nem vagyok magával megelégedve.

Dömölky napi vendég lett a színház táján. Már témája is volt egy háromfelvonásos vígjátékhoz.

— A Dante-színházba megyek, — jelentette naponta a feleségének. — Tanulmányozom a színpadot.

A felesége még mindig a régi átalakított ruhákban járt. Nem voltak olyan ragyogó és keskeny cipői, mint Vihary Böskének s a hajából dőlelőtöként konyhaszag áradt Houbigant-illat helyett.

A színházak tájékán pletyka indult meg Dömölkyről és Vihary Böskéről.

— Dömölky válik a feleségtől, — sugta a naiva a komikusnak.

Riadalom

Arad város adósai között.
Az aradi árvaszék nem fogadta el a tatarozó-kölcsön esedékes részleteit. — Megnyugtató nyilatkozat a kölcsönök sorsáról.

(Saját tudósítónktól.) Nagy idegdelmet okozott az aradi árvaszék egy mai intézkedése mindazok között, akik a legutóbbi évek során ugynevezett építő, illetve tatarozó-kölcsönt vettek fel az árvaszéktől. Tudvalevő, hogy nagyon sokan vették igénybe az árvaszéknél kezelt árvapénzeiket kölcsön céljaira, hogy azokat építkezésekre, jobbanmondva házaik tatarozására használják fel. A kölcsönök után eleinte hét, majd később nyolc és tíz százalékos kezelési költséget fizettek, amelyek félénként előre voltak fizetendők. A kölcsönt igénybevevők most megint megjelentek az árvaszék pénztáránál és be akarták fizetni ezuttal is az esedékes fél évi részletet. A részletfizetést azonban az árvaszék nem fogadta el azzal az indoklással, hogy az állam vette át úgy a városi, mint a megyei árvaszéket és így már nincsen módjukban a kezelési költséget átvenni. Nem indokolták meg részletesebben a költségek átvételének megtagadását és így az érdekeltek legnagyobb része abban a hiszemben volt, hogy a kölcsönök felmondására és radikálisabb eszközökkel való behajtására kerül a sor. Érdeklődünk a kölcsönök sora felől és hivatalos helyről szerzett információink szerint aggodalomra nincsen ok. Az állam átvette a megyei és a városi árvaszéket, azok irányítását a törvényszékek hatáskörébe utalta át. Az aradi árvaszék vezetésével Horváth János táblabíró biztásként meg, aki a második megyei épületben levő volt megyei árvaszéki hivatali helyiségekben végzi most a szervezési munkálatokat. A szervezés

— Honnan tudod?
— Praxisból.

IV.

Dömölky elveszítette az otthonát. Alig volt odahaza. Délelőtt színház, délután szerkesztőség, este színház, sokszor éjjelkor is színház. A felesége már tudott mindent. Sirt, fogyott, sápadt, de nem szólt. Dömölkyben már megérett az elhatározás, hogy elveszi a színésznőt. Csak még azt nem tudta, hogyan válják el a feleséget. Látta, hogy gyöngyül, hogy beteg, nem akar hirtelen gyilkosa lenni.

S megint lesújtó hír ötlött szemébe az egyik napilap hasábjairól. Harmadik regénye hősnőnek modellje is meghalt. A nem is öreg Péntek tanár, vérmérgezés következtében.

Dömölky leült és kezére hajtva fejét, mélyen elgondolkozott. Csodálatos fatamot látott a nálal munkájában, mely egymásután aratta le azokat, akiket tollával második életre keltett. Vere a szívére szállt, de vágya a színházhoz vitte újra s forró csókoka; lehelt a színésznő kezére, különösen csillogó szemekkel mondta:

— Egy éven belül egymáséi leszünk. A sors megmutatta az utat, mely magához vezet. Megyek hazra s egy regénybe fogok. Hősnője feleségem lesz.

azonban még csak a legkezdetlegesebb stádiumban van és így még pénztára sincsen az árvaszéknek. A szervezési munkálatok befejezésével és a pénztár felállít

tásával egyidejűleg természetesen esedékessé válnak a kezelési költségek is, de a kölcsön visszafizetésének és feltételeinek megváltoztatásáról egyelőre nincsen szó.

Károly ex-trónörökös súlyosan megbetegedett.

(A Rapid távirati ügynökség jelentése.) Milanóból táviratozzák, hogy Károly volt trónörökös súlyosan megbetegedett. — Az újabb milanói hírek szerint állapotában nem állott be javulás. Mária királynő és Elena hercegnő, Károly volt trónörökös felesége Milanóba utaznak, hogy a beteg személyesen ápolják.

A bajba jutott malomkirály.

Beszélgetés Bacher Emillel, aki nyolcszázmilliárdos vagyona dacára pénzsükébe került. — A vezérigazgató a frankhamisítást okolja fizetési zavaraiért. — Mi van az amerikai buza-spekulációval.

(Budapest, január 27.) Féléurópa valamennyi nagyobb malomvállalata, sokezer terménykereskedő, számtalan kisember halálos szorongások között retteg a pénzért, a hónapjáért, mert ezt a sok-sok kis és nagy egzisztenciát, mindet, mindet a legkeservesebb bizonytalanságba juttatta a közép-európai malomkirály: Bacher Emil, a bajba jutott budapesti Viktória malom és sok más malomvállalat vezérigazgatója, aki milliárdokra menő kötések tett az amerikai piacokon és akinek vakmerő buzaspekulációin milliárdok veszttek el. A hetvenesztendős Bacher Emil nem látszik ötvenöt-nél idősebbnek és még most, a legkomplicáltabb anyagi bajok között is megtartotta elegáns biztonságát, bámulatos munkabírását és tiszta fejét. A budapesti Viktória-malom telepén levő épületkolosszusban tizenhat igazgató és számtalan hivatalnok közepette dolgozik ez a példátlan energiájú ember, aki apró bankhivatalnokként indult el, majd kis malomtisztviselő lett és Magyarország leggazdagabb emberévé emelte szivóssága, káprázatos tudása és nagyvonalu vállalkozó kedve

A délceg malomkirály.

A szobába, ahol Bacher dolgozik, minden percen akták, dossziék kíséretében magyar, német, osztrák, angol, román, szerb referensek jönnek, akikkel szinte pillanatok alatt végez ez a nagyerejű ember, akinek szavára ezrek sorsa dől el, aki innen a malom zugásától zajos, telefonokkal tele szobából huszonhat nagymalmot dirigál, valamikor árakat dikált és amerikai tőzsdéket irányított. Banális kérdésekkel kezdődik a beszélgetés arról, hogy ő, a mindig számító, rideg és ügyes üzletember, ilyen óriási vagyonnal és a háta mögött egy munkában eltöltött élet minden tapasztalatával hogyan jutott ebbe a mostani válságos helyzetébe. Mikor a munkában eltöltött életről esik szó, az öreg ember hirtelen közbevá: —

Ugyan kérem, ne beszéljünk munkában eltöltött életről. Én még csak most akarok igazán dolgozni. És már minden további kérdés nélkül rátér a dolgra: — Tavaly júniusban pénzre volt szükségem és azt a hibát követtem el, hogy nem egy és félmilliárd angol fontot vettem föl, hanem negyedmillióval kevesebbet. Az Angol—Osztrák Bank mellett döntöttem, dacára annak, hogy Londonban majdnem félmilliárd fontra volt kedvezőbb ajánlatom, de mégis az Angol—Osztrák Bank mellett

kellett döntenem, mert tekintetbe vettem azt az évtizedes kapcsolatot, amely ehhez az intézethez fűzött.

A fizetési zavarok.

— Amikor a múlt évben ezt az egymilliárd kétszázhuszonötezer angol fontot fölvettem, elfogadták azt a kikötésemet, hogy a hitel szükség esetén emelni fogják. Ezt az ígéretet nem tartották meg, valamint azt sem, hogy a Nemzeti Banknál százezer font áruhitelt biztosítanak számomra. Ekkor történt, hogy az átvett buzát és rozstot készpénzben kellett kiizetnem. Ehhez körülbelül harmincötmilliárd koronám hiányzott és ebből támadtak a pénzsüké nehézségei.

Természetes és nyugodtan beszél, a milliárdok csak úgy röpködnek a levegőben. Ő nem hibás semmiben, csak a bank, amely nem adott elég pénzt az amerikai manőverek finanszírozására.

Hozzájárult a mai helyzet kialakulásához, hogy a mérlegzárás alkalmával a bankok minél nagyobb pénzkészleteket akartak kimutatni és ezért váratlanul fölmondták a hiteiket. Engem nem szeretnek a bankok, mert nincs olyan bank tulajdonképpen Budapesten, amely nekem megfelelő hitelt nyújthatott volna. Ezenkívül fölmondtak Jugoszláviában is harmincmilliárd dinár hitelt, amit jugoszláviai malmaim hosszabb idő óta igénybe vettek és amit eddig automatikusan meghosszabbítottak. A legfőbb oka azonban a mai helyzetnek az, hogy Magyarországnak még ma sincs sem Ausztriával, sem Csehszlovákiával kereskedelmi szerződése, pedig a magyar lisztnek ez a két tradicionális piaca. Így fölhalmozódtak a lisztkészleteim, melyek tulajdon nagy tökéket kötöttek le.

A frankhamisítás az oka.

— Hiába sürgettem — mondja a malomkirály — kereskedelmi szerződések megerősítését, nem történt meg és én tulajdon lisztkészleteimmel kénytelen voltam a chicagói és liverpooli gabonatőzsdéken is üzletet kötni. Mégem lett volna semmi nehézség, ha ez a frankhamisítási botrány közbe nem jön. Ha ez nincs, akkor összekötéseimmel és a rendelkezésre álló hitelekkel, egy Londonba küldött távirattal elintézhettem volna mindent. Hiszen huszonhat malmunk van és a Viktória-részvények többsége is az én kezemben van.

Az amerikai spekuláció.

Szóbakerül az amerikai tőzsdéken való spekuláció, amit ugyan a malmok királva tagad, de másik szavában elismer

— Ötven éve dolgozom — mondta — de nem spekuláltam soha. Én mindig dolgoztam, termeltem, ezer és ezer munkásnak adtam kenyeret, schasem kötöttem határidő-üzletet nyereszkedési vágyból, hanem tisztára csak fedezet céljából. Semmim sincs, amit ne munkával szereztem volna. Miután árbiztosítás végett kénytelen voltam Liverpoolban és Chicagóban eladni, mert feltűnően rossz volt az északamerikai és argentinai termés, így kerültem a chicagói és liverpooli gabonatőzsdére. Ezekkel az üzletekkel az itthoni készletek áremelkedése folytán bizonyos veszteségek is jártak. Folyton sürgettem, hogy állítsák vissza a budapesti tőzsdén a határidő-üzletet, azonban nem történt meg.

A mérhetetlen vagyon.

Egyszerre idegesen fölugrik a sok malom legfőbb ura és szentimentális hangon mondja:

— Látja azt a munkáscsoportot, a melyik most megy a kijárat felé; ez az én legnagyobb szomorúságom. Kilencven munkást el kellett bocsátanom, pedig eddig soha senkit el nem küldtünk.

A telefonok csilingelnek. Többfelé is keresik ezt a fiatal öregembert, aki most is szilárdan bizik abban, hogy baj nélkül ussza meg a krízist. Hetven évvel ilyen nagy vagyon mellett pihenni kellene... Ugy ugrik föl, mint akit kigyó csipett meg:

— Ekkora vagyonnal? Tulbecsülik a vagyonomat. Nem vagyok olyan gazdag, mint hiszik.

... Igaza lehet. Ma már talán valóban nem olyan gazdag, mint néhány hét előtt. Az amerikai tőzsdelvesztések sokat elvittek az övéből is, de azokéból is, akik vakon bíztak benne.

Frankbotrány a magyar parlamentben.

Súlyos terheket ró Magyarországra a magyar—francia kereskedelmi szerződés.

(Budapest, január 27.) A nemzetgyűlésen ma kezdtek meg a magyar—francia kereskedelmi szerződés tárgyalását és Görgey István előadó azt hangoztatta, hogy a szerződés elfogadása az ország érdeke. Rothenstein Mór szociáldemokrata közbeszó:

— Stilszerű a frankhamisítás idejében.

Erdélyi Aladár: Az országnak semmi köze a frankhamisításhoz. A javaslat az ország érdeke, a frankhamisítás néhány gazemberé!

Görgey ezután még hangoztatta, hogy szükség van a nyugati államokkal való barátságos atmoszférára és erre a kereskedelmi szerződések a legalkalmasabbak. Dénes István pártunkivüli, Várnay Dániel és Kabók Lajos szociáldemokrata nem fogadják el a Franciaországgal való kereskedelmi szerződésről szóló törvényjavaslatot, mert az csupán Franciaországnak kedvez. Ugy látszik — mondták a fölszólalók — hogy a kormány cserébe politikai engedelmeket vár Franciaországtól. Temesváry előadó betérjeszti a házhátszórészesedés eltörléséről szóló és más pénzügyi javaslatokat, amelyekre kimondták a sürgősséget, majd az interpellációra térnek át.

Bonyodalmak egy fehér prémba körül.

Veszedelemes udvariasság, amely a bíróság előtt fejeződött be.

(Pécs, január 27.) Valóságos hőzöt az alábbi bonyodalmak története, melynek első felvonása egy személyvonati fülkében, a második egy nagykanizsai kávéházban, harmadik felvonása pedig a bíróság előtt játszódott le.

1924. áprilisának egyik napján este hét órakor, amikor a budapesti személyvonat Fonyódra befutott, egyik II. osztályú fülkébe egy csinos, fiatal nő szállt fel. Kézitáskáját és fehér boáját feltette a podgyászhalóba s amikor leült, a szemben levő ülésen álmából ébredő úriemberben földijére, Mechner Gyula nagykanizsai állatnagyereskedőre, ismert. Az állatkereskedő a szép hölgy láttára dörzsölni kezdte szeméből az álmot és csakhamar megállapította, hogy az ifjú hölgy az egyik nagykanizsai kávéház felirónője. Csakhamar beszélgetni kezdtek, de a nagykereskedőt, aki az előző éjszakát is vonaton töltötte, humorosan ismét elnyomta az álom. Mechner csak akkor ébredt fel, amikor a nagykanizsai állomás villanylámpái bevilágították a fülkébe. Ekkor már üres volt a fülke, csak egy fehér boa szomorkodott gazdátlanul a hálóban. A nagykereskedő örömmel konstata, hogy nem álmában látta a fehérboás tündért, ezért karjára vette az elhagyatottan szomorkodó boát, ráterítette esőköpenyét és mint hogy a vonat abban a pillanatban megállt, kiszállt s az első bérkocsin abba a kávéházba hajtatott, ahol utitársnője a kassza tündére volt. Mire a kávéházhoz ért, már azt is elhatározta, hogy a boát nem tulajdonosának, hanem a nő barátjának adja át, aki bizonyára már a kávéházban várja imádoztóját. Neki ugyanis haza kell sietnie a családjához. Este 9 óra volt ekkor, de a barát még nem volt ott s nem érkezett még meg a feliró-tündér sem. Egy félóra hosszat várakozott Mechner ur, míg végre megjött a barát s elmesélte neki a fehér boa megtalálásának történetét. A kisasszony azonban nem jött féltékeny sem, féltékenykor sem, jött azonban tizenegy órakor két detektív, akik Mechner urat mint boatolvajt keresték.

Ugyanis Fonyód és Nagykanizsa között az egyik állomáson — mielőtt Mechner ur aludt — felszállt a vonatra egy úriasszony, aki szintén fehér boát viselt. Ez a hölgy Nagykanizsa előtt a mosdó-fülkébe vonult és csak a vonat megállásakor igyekezett a folyosón állók között visszajutni a kupéba, ahol már senkit nem talált, a hálóban hagyott fehér boáját sem. Eszébe jutott, hogy a folyosón egy fehér boás nőt látott — a kasszírót — visszasietett s kérdőre vonta. A kasszírón levő fehér boa hasonló volt, de nem az övé. Azonnal jelentést tett az állományrendőrségnek, ahol kihallgatták a felirónőt is. A kisasszony megmondta, hogy a fülkében Mechner állatkereskedő utazott, így a detektívek azonnal keresni kezdték a nagykereskedőt.

Amikor a két detektív a kávéházban közölte Mechnerrel, hogy boatolvajlásai gyanúsítják, kétségbeesetten tiltakozott, magyarázta az esetet — de nem használt. Mechner tette hivatalból tilkozendő lévén, az udvarias állatkereskedő a nagykanizsai törvényeszkék elé került, mely a milliórdos nagykereskedőt lopásban bűnösnek mondotta ki s őt ezért

Briand követelését átadták Bethlennek.

Szenzációs fordulat a frankbotrányban. — A budapesti rendőrség új nyomozást kezd s abban a franciák is résztvesznek. — A miniszterelnök és a belügyminiszter a parlamenti vizsgálóbizottság előtt.

(Budapest, január 27.) A frankhamisítás ügye ma egészen új stádiumba került. A franciák s a magyar hatóságok között mégis egyezés jött létre s a vizsgálatot a franciák kívánságai alapján ki fogják egészíteni. A franciáknak főképpen az volt a kifogásuk, hogy nagyon gyorsan kikerült a rendőrség kezeli közül a nyomozás vezetése és így nem tisztázták azt a körülményt sem, hogy Gerő László műszaki tanácsos előtt ki gyártotta a bankjegyeket. Kiderült ugyanis, hogy Gerő már csak akkor fogott hozzá a bankjegyek készítéséhez, amikor már egy nagy köteg hamis bankjegy Windischgraetz kezeli között volt. Addig pedig egy Schulz nevű ember vezette a hamisítást, aki még ma is Budapesten tartózkodik, de nem nyomozták ki hollétét, mert bizonyos köröknek érdekében áll, hogy Schulz szetepe ne tisztázódhassék.

Újra a rendőrség kezdi a nyomozást.

Most aztán úgy fordul a dolog, hogy a frankhamisítás nyomozása az ügyészségtől visszakerült a rendőrséghez, s a további kihallgatások során jelen lesznek a francia kiküldöttek. A franciák írásbeli kérelmüket különben ma nyújtották át dr. Sztrache Gusztáv főügyésznek, amelyben kérték, hogy a még nem egészen tisztázottak mutatózó kérdések kivizsgálását egészítsék ki és a nyomozás lefolytatásával a budapesti főkapitányságot bízzák meg.

A francia követ tolmácsolja Briand kívánságát.

Clinchant budapesti francia követ ugyancsak ma délelőtt adta át a francia kormány kívánságait Walkó Lajos külügyminiszternek. A Magyar Hírlap arról értesül, hogy a kívánságok nem írásos jegyzék formájában jutnak a magyar kormányhoz és az eljárásnak semmiféle ügynevezett demarsjellege nincs. A francia követ kormányának álláspontját diplomáciai közlés formájában adta tudomására a magyar kormánynak, ami azt jelenti hogy a francia követ szóbelileg teljesítette elő a miniszternek is a kívánságait, s a válaszadás is hasonló formában történt.

A francia követ szerint minden kombináció, mintha Franciaország a frankhamisításból bármilyen bonyodalmat kívánna csinálni, csupán ellenséges sajtóműködés és ilyen felfogásról Franciaországban senki sem tud. A francia kormány igen udvarias formában csak azt kívánja, hogy a frankhamisítás büntügyi kihallgatásai so-

enyhítő körülménynek véve hűntetlen előéletét, de sulvosbitónak igen gazdag voltát, három havi börtönre ítélte.

Tegnap volt ennek az ügynek a felelősségi tárgyalása a pécsi királyi ítélőtáblán. A betegen fekvő vádlott képviselőjében dr. Déghy Ödön budapesti ügyvéd jelent meg. A tábla Mechner urat a vádalól felmentette. Az ítélet jogerős.

rán megbízottai jelen lehessenek. A francia kormánytól távol áll az a szándék, hogy Magyarország büntetőjogi szuverénitására beavatkozzék, de úgy a saját, mint Magyarország jóhírneve érdekében azt kívánja, hogy a büntetőjogi minden részletét kielégítően és minden irányban feltárják s a nyilvánosság tudomására hozzák. Két napja folynak már a tanácskozások az igazságügyminisztériumban, hogy a francia kormány kívánságainak milyen mértékben lehet eleget tenni és melyek a kívánságok közül azok, amelyek Magyarország szuverénitására ütköznek. Miután a francia hatóságok kívánsága csak szóbeli, az igazságügyi hatóságok feladata lesz a francia kormány kívánságának helytálló mértékét megállapítani. Franciaország nem azon a címen kéri az eljárásban való részvételt, hogy a Banque de France a károsult és mint ilyennek, joga lenne a vizsgálatban résztvenni, mert ezt valóban kizárják a büntetőjogi perrendtartás intézkedései. Franciaország azt vitatja, hogy miután francia rendőrtisztviselők is nyomoznak a büntetőjogi s a büntetőjogi a számai nemcsak Magyarországra, hanem Franciaországra, Németországra, Olaszországra és Hollandiára is kiterjednek, a nemzetközi jogszokások értelmében a francia rendőrhatalóságok együttműködhetnek a magyar rendőri hatóságokkal. Franciaország, amennyiben kívánságát teljes mértékben nem teljesíthetnék, akkor sem tesz semmiféle további lépést, hanem — a lap szerint — a Népszövetség elé viszi, hogy az ügyben a nemzetközi döntőbíróóság döntsön.

A francia követ Bethlennél.

Clinchant francia követ ma délelőtt háromnegyed tizenkettőkor megjelent gróf Bethlen István miniszterelnöknél, akinél tíz percig tartózkodott. Távozásakor mosolygó arccal felelte a reá várakozó újságíróknak:

— A miniszterelnök urral csak a legújabb frankjegyzés ügyében tanácskoztam!

Étről a látogatásról a Magyar Távirati Iroda a következőket jelent: Clinchant budapesti francia követ ma megjelent Bethlen István gróf magyar miniszterelnöknél és kornánya nevében fölvilágosítást kért Bethlentől, hogy a magyar kormány miként véli biztosítani a frankhamisítási büntetőjogi egyes, homályban levő részleteinek földerítését és ennek érdekében a francia közegeknek a magyar hatóságokkal való együttműködését tekintettel arra, hogy

a magyar kormány a magyar törvényekbe ütközönek találja a francia bank közegeinek azt a kívánságát, hogy a terheltek kihallgatásánál jelen lehessenek. Bethlen miniszterelnök eddig is több ízben kifejtett álláspontjának főtartása mellett a francia követnek olyan prozódiokat tett, amelyek nézete szerint a kért együttműködés biztosítására alkalmasak anélkül, hogy ellentétben állnának a magyar törvények vonatkozó rendelkezéseivel. Clinchant francia követ a választ kormányához való továbbítás céljából tudomásul vette.

Bethlen és Rakovszky Iván a parlamenti bizottság előtt.

A parlamenti vizsgálóbizottság tegnap közel egy óráig keresztül hallgatta ki Pestly Pál igazságügyminisztert, majd Bethlen miniszterelnök kihallgatására került a sor. A háromnegyedórás kihallgatás után távozó miniszterelnök az újságíróknak kijelentette:

— Az újságok részére semmi közölni valóm nincs! Várják meg az urak a hivatalos kommunikét, amelyet ki fognak adni.

Valaki felvetette a kérdést, hogy mi igaz a francia kormány állítólagos demarsából, mire a miniszterelnök nyugodt és sima arca élénk mosolyra derült s keze sokat mondó gesztusa kíséretében odavetette:

— Ugyan kérem!

Ezután autójábaült és a Városliget Sziulházi operaelőadására hajtatott. A vizsgálóbizottság ma Rakovszky Iván belügyminisztert hallgatta ki hosszasan, de az ő kihallgatásáról sem szivárgott ki semmi sem. A belügyminiszter kihallgatása déli féltizenkettőtől délután háromnegyed háromig tartott.

Benes és a frankbotrány.

Prágai jelentés szerint a csehszlovák képviselőház február 16-ikára hívták össze, amelyen a szövetkezett pártok sürgősen meginterpellálják Benes külügyminisztert a frankbotrányban. Az interpellációra Benes azonnal válaszolni fog, majd nyilatkozata után megindul a vita.

Drágább kenyér, olcsóbb zsir. Az aradi ármegállapító bizottság határozatai.

(Saját tudósítónktól.) Aradváros ármegállapító bizottsága ma ülést tartott dr. Robu János főpolgármester elnökletével. A bizottság elsősorban a lisztárak felemelésével foglalkozott: a buzaárak emelkedését tekintve, helyt adott az ezirányú kérelemnek. A barna liszt ára változatlanul 9.50 lej marad, míg a kenyérliszt árát 12.50 lejről 13.50-re, a főzőét 15 lejről 15.50-re, a malásztétét 16 lejről 16.50-re emelte. Ezzel kapcsolatban a pékek a kenyér kilogrammját s a péksütemények darabját 50 banival emelni akarták, ezt azonban a bizottság elutasította. A mézárak a bizottság elutasítására 44 lejről 46-ra való felemelését kérték, ezt szintén elutasították. Ezzel szemben leszállították az olvasztott hajt árát 58 lejről 52 lejre, a nyers szalonnát 52 lejről 46 lejre, a zsir árát 6 lejről 5 lejre.

Hamis vagy nem hamis?

Amikor a bácsi frankot akar venni

(Saját tudósítónktól.) Egyszerű parosküllője, őszszakállu, őszbajszu bácsi állított be ma délelőtt egyik nagy bankba. Odaballagott hozzá a rekeszhez, amely felett ez van kiírva: „valutapénztár”. Illemtudó köszönés után megszólalt:

— Itt adják a külföldi pénzt?
— Valutát akar, bácsi?
— Dehogy, kérem. Frankot...
Az kellene... de nem ám hamis...
— Szóval francia frank, nem svájci?
— Az... francia frank, mert tetszik tudni...

És nagy bőbeszédűséggel kezdte magyarázni, hogy Péter fia Párisba készül. Már megvan az utlevele, vasúti jegye. Ott akar szerencsét próbálni, mert bizony itt egyre nehezebb lesz az élet.

— Hát mennyi kellene? — kérdezte a hosszadalmas magyarázatát türelmesen meghallgatva a pénztáros.

— Kellene sok, de csak lina nem hamis... volna kerek három millió... mennyit adnak azért?

A pénztáros előkerítette az árfolyamlapot és egy-kettőre kiszámította, hogy három millió magyar koronáért ezeregyszáz és egynéhány francia frankot adnak.

— Na jól van, — felelte az öreg — adjon az ur — csak elég lesz a Péternek, amíg munkát talál. De még egyszer mondom, ne legyen hamis!

— Ne féljen bácsi, nálunk csak valódi frankot lehet kapni — felelte mosolyogva a pénztáros és már elő is szedett a kasszából egy ezer frankost, egy száz frankost és még néhány apró címletet.

A frankot vásárló bácsi civkért vett elő. Feltette az orra tövére és „szakértő” szemekkel tüzetesen vizsgálta kezdte az idegen bankókat. Különösen az ezer frankost nézegette, forgatta, hosszasan. A világosság felé tartotta, majd előszedett egy újságot, melyben le volt írva, hogy miről lehet megismerni a hamis ezer frankókat. Pontról-pontra megtette az összehasonlítást. Nem talált semmi hibát. Mintegy negyedórát tartó vizsgálódás után megszólalt:

— Nem volna inkább tíz darab százás? Azt mondják, azt nem hamisították.

— Nem hamis ez, bácsi, ha mondom, — felelte most már türelmetlenül a pénztáros. — de nincs is annyi százás címletünk.

— Jó, jó, — dobogott az öreg — de azért, tetszik tudni, mégis... sohasem lehet tudni... ügyesebb embereket is becsaptak már... Inkább kisebb bankókat adjon az ur.

— Mondtam már bácsikám, hogy nincs annyi aprónk.

A bácsika ismét hosszasan gondolkodik. Forgatja, ropogtatja az ezresbankót. Végre is kiböki:

— Hát akkor inkább nem kell semmi. Vigyen a fiam magyar pénzt Párisba, azt mondják, hogy annak már nagyobb a becsülete... — és ezzel kiballagott a bankhelyiségéből.

Falus Lajos dr. a kamara magyar titkára

Megjelent a királyi dekretum a kinevezéséről.

(Saját tudósítónktól.) Emlékezetes még, hogy az aradi kereskedelmi és iparkamara múlt hónapban tartott össziülésén úgy határozott, hogy két, királyi dekretummal kinevezendő vezető titkári állást létesít és ehhez a kereskedelemügyi miniszter hozzájárulását is adta. A román főtitkári állásra négy jelöltet terjesztett föl a kamara, míg a magyar főtitkári állásra egyedül Falus Lajos dr.-t jelölte a titkárválasztó közgyűlés, akinek tizenkét éven át folytatott lelkiismeretes és szakképzett munkásságát kívánta evvel honorálni a kamara. Az erre vonatkozó fölterjesztéseket maga a kamara elnöke, Marcus Mihály dr. vezérigazgató vitte föl nemrégiben Bucarestbe. A kereskedelmi miniszter előterjesztésére időközben a román főtitkári állásra kinevezte a király Pacuraru Brutust, a Banca Centrala igazgatóját, míg most a hivatalos lapban megjelent a kamara magyar titkárának kineve-

zése is a következő királyi kéréssel:

I. Ferdinánd, Isten kegyelméből s a nemzet akaratából Románia királya, az ipari és kereskedelemügyi miniszter előterjesztésére a kamarák reorganizálásáról szóló törvény 22. szakasza és az alkotmány 88. szakasza alapján kinevezem dr. Falus Lajost az aradi kerületi kereskedelmi és iparkamara titkárává Arad székhellyel.

Ez a királyi dekretum nemcsak Aradon kelt őszinte örömet, de jóleső érzéssel fogadja ezt az aradi kamara egész kerülete, mert ennek a kerületnek egész közgazdasági és társadalmi köre évek hosszú során át látta Falus dr. nagy és fáradhatatlan munkáját, elismerte szaktudását, élvezte kedves előzékenységét, megbecsülte lelkiismeretességét. Ez a magas kinevezés mindenképpen méltó férfiut ért és biztositotta az aradi kamara tradíciójának megfelelő nívós vezetését.

Közös listát akarnak a pártok Aradon.

A liberális jelszó: kiküszöbölni az országos politikát a községi választásokból. — A szövetkezett ellenzék megegyezést keres az aradi magyar párttal.

(Saját tudósítónktól.) A községi választások határideje nagy gyorsasággal közeledik és a pártok kebelében megindult a lázas előkészítő munka. Minden párt megkezdte már fúziós tárgyalásait, de még mindig nincs teljesen kialakult helyzet. A pártvezérek napok óta tartó, szakadatlan tanácskozásai a mai napig csak félmegállapodásokat és feltételes megegyezéseket eredményeztek. Az aradi Magyar Párt készülődéseiről Barabás Béla dr. információi alapján legutóbbi számunkban beszámoltunk már, most pedig a többi politikai pártok választási terveiről informáljuk olvasóinkat az alábbiakban:

Dr. Demian Aurel

a liberális párt aradmegyei tagozatának elnöke a következőket mondotta munkatársainknak:

— A liberális párt nem akar politikumot vivni a községi választási akcióba. A községi képviselőtestület megválasztása nem keverhető össze az országos politikával, nincs itt szó kormánybuktatásról, hanem arról, hogy kik legyenek azok a férfiak, akik nyolc éven keresztül intézik a város ügyeit. Most, hogy végre visszanyertük a városok autonóm jogait, ne vigyünk a pusztán helyi érdekű önkormányzati ténykedésbe mindenképpen káros és az alkotó munkát akadályozó politikai szempontokat. A liberális párt városi politikát akar csinálni és cél érdekében hajlandó minden párttal együttműködni. A városházán mi aradi politikát szeretnénk és nem országos politikát. Amelyik párt ezt akarja, azzal mi szívesen dolgozunk együtt a város felvirágoztatásán. A város tanácstermében akarjuk megvalósítani azt a tiszta megértő demokráciát, amelyet éppen a politika viharzása miatt nem lehet keresztülvinni

a parlamentben. Azt akarjuk, hogy a városházán minden polgárnak meg legyen a maga képviselője és minden polgár a saját anyanyelvén védhesse a maga érdekeit. A ki ezt akarja, az tartson velünk a választásoknál.

Marsieu Justin dr.:

— A nemzeti párt teljes felkészültséggel várja a községi választásokat. A nemrég lefolyt mezőgazdasági választás megmutatta, hogy Aradmegye lakosságának túlnyomó többsége a mi pártunk programját vallja és minden jel arra mutat, hogy ez a többségünk a községi választások alkalmával csak növekedni fog.

— A választási mozgalmunkkal kapcsolatos előkészítési munkálatokat illetően már pozitív eredményekről is beszámolhatok. A nemzeti és parasztpárt fúziója már létrejött úgy, hogy a községi választásokon a két párt már szoros együttműködést fog kifejteni. Napok kérdése már csak az ellenzéki blokk megalakulása is. Tárgyalásaim során ugyanis a parasztpárton kívül megállapodást létesítettem a szociálistákkal, a németekkel, a szerbekkel és tótokkal. A Magyar Párttal való megegyezés csak a cluj központ állásfoglalásától függ és azt hiszem, hogy a magyarság is szívesen vesz részt egy olyan ellenzéki blokkban, amely döntő fölényrel, győzelmesen kerül ki a választásokból. Győzelem esetén így oszlanának meg a mandátumok a blokk pártjai között: Magyar Párt 12, Nemzeti és Parasztpárt 8, szociálisták 3, németek 1, szerbek 1. Még csak a Magyar Párt hozzájárulása szükséges ahhoz, hogy ez a megingathatatlan blokk létrejöjjön és akkor máris hozzákezdhetünk a közös választási akcióhoz.

A szociálista párt

értesülésünk szerint ugyancsak hajlandóságot mutat az ellenzéki blokkban való részvételre. A párt megbi-

zottsai erre vonatkozólag már ki is fejezték hajlandóságukat, de végleges megállapodást csak a párt illetékes fóruma hozhat. Ez a döntés még a mai nap folyamán megtörténik.

Emberéletért öt hónap

Vetélytársak halálos párbaja az aradi törvényszék előtt.

(Saját tudósítónktól.) Falun főleg két oka van a tömegesen szaporodó bűnügyeknek, súlyos testi sértéseknek vagy gyilkosságnak: az alkohol s a leány. Ezt mutatják a törvényszéki tárgyalások is. A mai büntető tárgyaláson ismét felvonult egy tipikus falusi gyilkosság. Szerelme, két legény összetűzése a táncnál az ideálért, verekedés, majd a kés mint perdöntő.

A Hargot-Moldovan-tanács előtt Jankócki János nagyratrosi legény állott haláltközö sulyos testi-sértéssel vádolva. Jankócki ugyanabba a leányba volt szerelmes, mint Gyuricza Béla, a kevésbé szerencsés vetélytárs. 1925. év augusztusában egy vasárnap este a vádolt ideáljával táncolt, ami felkeltette a vetélytárs féltékenységét. Gyuricza nőfiával megleste Jankóckit, megtámadták s ütni kezdtek. A vádolt elfutott, a verekedő legények utána eredtek s bottal, kőszékkel s fejszékkel újból megtámadták. Jankócki hirtelen kést rántott s a rátámadt Gyuricza mellébe szart. Jankócki a keletkezett zúzavarában egéruat kapott, azonban harmadnap a csendőrök megvissalva hozták a fogházba: a vetélytárs belehalt sérülésébe. A mai fő tárgyaláson Gitta Ágoston főügyész-helyettes vád- s dr. Nagy Sándor védőbeszéde után a bíróság az enyhítő körülmények figyelembevételével Jankóckit Jánost öt havi fogházra ítélte, amibe négy havi s öt napi vizsgálati fogságot beleszámított. Az elítélt megnyugodott az ítéletben s bejelentette, hogy a hátralevő 25 napot nyomban le akarja ülni.

Február 2.

Sirota

világhírű zongoraművész egyetlen hangversenye Aradon

Jegyek Oláhnál.

— Betörések Aradon. Russu Demeter jelentette a rendőrségen, hogy az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek betörték a Piața Cetatei Vechi (Óvárterén) levő lakásának éleskantrájába, ahonnan közel tízezer lej értékű füstölt húst vittek el. — Özveggy Molnár Józsefné lakásából több ezer lej értékű holmit loptak el ismeretlen betörők. A rendőrség mindkét esetben bevezetésre nyújtotta a

HIREK

Hamis a világ.

— Pesti tréfa. —

Megszoktuk már, hogy mindent hamisítanak. Hamisítják a frankot, hamisítják a dollárt, hamisítják a szokot, hamisítják a bélyeget, hamisítják a közvéleményt. De ha minden a világon hamisítvány, akkor hát mi az igazi? A felelet egyszerű: amire nem jönnek rá, az az igazi. A rendőrségen most készült el a hamisítók teljes listája. A gyanúsítottak között a következő szerepelnek:

Egy primadonna, aki hamisan énekelt.

Egy kereskedő, aki hamisan bukott.

Egy kártyás, aki hamisan játszott.

Egy politikus, aki hamis jelszóval élt.

Egy szubrett, akinek foga hamis volt.

Egy cigányprimás, aki hamis hangot fogott.

Egy francia szakács, aki hamis levest főzött.

Egy táncosnő, akinek mosolya hamis volt.

Egy vajkereskedő, akinek fején hamis vajat találtak.

Egy detektív, aki hamis nyomokon jár.

Egy hentes, akinek hamis volt a mája és a zuzaja.

Egy színpadi fővilágosító, aki a háttért hamis megvilágításba helyezte.

Jóleső örömmel vettem tudomásul, hogy nevem a gyanúsítottak listáján nem szerepelt. Mondanom se kell, hogy nehéz közelem a szívemről. Azt hittem, drágakő. Jobban szemügyre vettem ezt a levest követ. Kiszült róla, hogy az is hamis volt. **DYMI.**

— Lupu királyi kihallgatáson. Bucurestiből jelentik: Lupu dr. ma kihallgatáson jelent meg Otátsége a király előtt.

— Nem napolják el a parlamentet. Bucurestiből jelentik: A Radort felhatalmazták annak a hírek megcáfolására, hogy a parlamentet február 28-ig a közigazgatási választások megejtéséig elnapolják.

— A rendőrprefektus itthoa. Filotti Zamfir rendőrprefektus néhány nap előtt hivatalos ügyeinek intézése céljából Bucurestibe utazott. A rendőrprefektus ma érkezett vissza Aradra és délelőtt már megjelent hivatalában.

— Rémhír a miniszterelnök betegségről. Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt az a hír terjedt el a fővárosban, hogy Brătianu Ionel miniszterelnök komolyan megbetegedett. Illetékes helyen felhatalmazták a Radort annak közlésére, hogy a miniszterelnök a legutolsó napokban tényleg gyengélkedett, de komolyabb baja nincsen és néhány nap múlva már elhagyhatja a lakását is.

— Az adókvető-bizottságok összeállítására. Petrescu Ilés aradi pénzügyi adminisztrátor ma Timisoarára utazott, ahol Lazarescu pénzügyi vezérfelügyelővel tanácskozott az aradi és aradmegyei adókvető-bizottságok összeállításának dolgában. Az adminisztrátor holnap tér vissza és Timisoarai tárgyalásai alapján fog dönteni a bizottságok összeállításáról.

Tragikus öngyilkosság Bucuresliben.

Egy vőlegény szegénysége miatt agyonlőtte magát az autójában.

(Bucuresti, január 27.) Tegnap este Virgil Weimar sofőr, egy taxiautó tulajdonosa megjelent a rendőrprefektúrán és a következőket adta elő: Délelőtt a Franco Romana Bank egyik fiatal tisztviselője, Voiculescu kibérelte az autóját egy utra, Turmu-Magurelebe és vissza. El is utazott a városkába, ahol Voiculescu meglátogatta a szüleit és több bankot keresett fel, ahol pénzt akart kölcsön kapni. Azután nagyon jókedvűen az autójában szállt és visszafelé indult Bucurestibe. A főváros közelében a sofőr és segédje csattanást hallottak. Azt hitték, hogy az egyik gummi defektet kapott. Megállították az autót és megvizsgálták a kerekeket, de mintán mindent rendben találtak, tovább indultak a fővárosba, ahova este érkeztek

meg. A Calea Victoriei a sofőr megállította a gépkocsit és kinyitotta ajtáját, hogy közölje utasával a megérkezést. Ugyátszott először, hogy Voiculescu alszik, majd amikor gyufát gyújtottak, megdöbbenve konstatálták, hogy a fiatalember holtan fekszik az autó bársony ülésén és mellette levert a revolver, mellev agyonlőtte magát. A rendőrségen azonnal megindították a nyomozást, mert először büntényt sejtettek, csakhamar kiderült azonban, hogy öngyilkosság történt. Megállapították, hogy Voiculescu szerény fizetésű banktisztviselő volt, aki az utóbbi időben meg akart házasodni és ezért volt szüksége pénzre. Miután pénzt nem tudott szerezni, hazament szüleihez, azután pedig elkövette az öngyilkosságot.

Nagy munkát végzett az aradi törvényszék

Beszélő számok az igazságszolgáltatás egy esztendejéről

(Saját tudósítónktól.) Most fejezték be az aradi törvényszéken az elmúlt évi statisztikát. A befejezéskor megállapítást nyert, hogy az elmúlt év ügymenete, dacára a bíró és tisztviselőhiánynak, az 1924. évihez képest kielégítő volt. — A statisztika kimutatása szerint 1925-ben 1746 elsőfoku polgári per, 1646 polgári felebbezési ügy, 206 perenkívüli ügy, 681 elsőfoku büntető, 521 büntető felebbezési ügy, 187 vizsgálati ügy, 447 fiatalkoruak elleni büntető, 200 jövedéki kihágás, 11 kényszerregezség s 5 csődügy érkezett be az aradi törvényszékhez. Ezekből elintézték az elmúlt évben 1746 elsőfoku polgári ügyet, 889 polgári felebbezési ügyet, 240 perenkívüli felebbezési ügyet, 458 elsőfoku büntető, 652 büntető felebbezési ügyet, 220 vizsgálóbírói ügyet, 182 fiatal-

koruak elleni büntető, 332 jövedéki kihágási, 9 kényszerregezségi s egy csődügyet. Az egyéni cégjegyzésbe bevezettek 36 új céget, 8-at töröltek, a társaságok közé 45 új céget vezettek be, melyből 13-at töröltek. Az év végén folyamatban maradt a törvényszékénél 3176 elsőfoku polgári ügy, 2769 polgári felebbezési, 57 perenkívüli felebbezési ügy, 14 csődügy, 6 kényszerregezségi ügy, 2071 elsőfoku büntető, 713 felebbezési büntető, 48 vizsgálóbírói ügy, 630 fiatalkoruak elleni büntető, 264 jövedéki kihágási ügy. Elsőfoku polgári perekben az év folyamán 892 ítéletet, felebbezési ügyekben 290 ítéletet s 251 ügydöntő határozatot, 474 büntetőben ítéletet s végül büntető felebbezési ügyekben 648 ítéletet, ami az 1924. évben hozott ítéletek számát jóval felülmúlja.

— A piac visszahelyezése. Az aradi kereskedők körében újból feléledt a mozgalom, hogy a piacot az Avram Jancu-térre helyezték vissza. E kívánság teljesítése érdekében szombaton monstre küldetés fogja Robu János dr. főpolgármestert felkeresni.

— Bemutatkozott az új német kormány. Berlinből táviratozzák: Luther kancellár új kormánya ma mutatkozott be és a bemutatkozó ülés végig zajos jelenetektől volt hangos. Luther beszéde elején a következő kiáltások hangzottak feléje: Ez a tizenharmadik kabinet az összeomlás óta! Rossz előjel! Nem babonás a kancellár ur? Feltűnt Scholz német néppárti javaslata, hogy a német nemzetiek indítványát, amely ellenzi Németországnak a Népszövetséghez való feltétel nélküli csatlakozását, a kormányprogramról szóló vita után vegyék tárgyalás alá. A néppárti képviselő javaslata ellen egy a fajvédők, mint a nemzetiek, szocialisták és kommunisták állást foglaltak, úgy, hogy a kérdésben a kormányhoz tartozó pártok kisebbségben maradtak. A Vossische Zeitung szerint, ha a szociáldemokraták kivételével min-

den ellenzéki párt támogatja is a bizalmatlansági indítványt, akkor a kormánykoalíció a gazdasági párt támogatásával még kaphatna csekély többséget.

Jelmezek

Arad, Str. Blanduziei No. 24.

— Elhunyt volt aradi bíró. Bucurestiből táviratozzák: Nyíró Géza ítélőtáblai tanácselnök, — aki valamikor az aradi törvényszék vizsgálóbírája is volt, — ma elhunyt. Nyíró Dézen kezdte pályafutását és 1920-ban került Budapestre. Az elhunyt vezette a csongrádi bombamerénylet és a Márffy-pör táblai tárgyalását.

— Csehszlovákia új követét küld Magyarországra. Prágából táviratozzák: Kállay József, Szlovenszko teljhatalmu minisztere kiválik a kormányból és átvesszi a budapesti csehszlovák követség vezetését. Wawrecke eddigi budapesti követ pedig a frankaffér befejezése után ismét elfoglalja bécsi állomáshelyét.

Jön! Jön!

Scherlock Holmes
három kalandja.

— Halálozás. Özv. dr. Curtutiu Maria rövid szenvedés után meghalt. Az elhunytat, akit két leányán kívül nagy rokonság gyászol, ma délután temették el nagy részvét mellett.

— A Neue Freie Presse gazdát cserél. Budapestről jelentik: A budapesti „Világ“ legutóbbi számában jelenti, hogy a berlini Ullstein-kiadó tárgyalásokat folytat egy nagy osztrák napilap megvásárlása céljából. A tárgyalások állítólag olyan előrehaladott stádiumban vannak, hogy azok lezárása majdnem befejeződött. Egy bécsi hétfői lap a lapvétellel kapcsolatosan felmerült hírekről megállapítja, hogy csak a „Neue Freie Presse“ lehet szó, mert a számbajöhető két nagy lap, a „Neues Wiener Tagblatt“ és a „Neues Wiener Journal“ nem szerepelhet az eladók közt, mert hátuk mögött a tökéletes „Steyrermühlkonzern“ áll. A „Neue Freie Presse“ eladása — állítólag — anyagi nehézségekkel van összefüggésben.

— Meghalt a karlsbadi szállókirály. Karlsbadból jelentik: Pupp Károly, a karlsbadi nagyszálloda főnöke meghalt. A halál híre valószínűleg a világ minden tájékán részvétet kelt, hiszen minden világrész fürdőző közönsége felkereste Karlsbadot és általánosan ismerték Pupp Károlyt, akinek vállalatai a fürdő virágzásával fejlődtek. Királyok, amerikai milliárdosok, exotikus és európai hercegek laktak szállodájában s vendégek könyve díszes lenne bármelyik autogramgyűjteménynek. Ezt az öreg szállodatulajdonos nagyon jól tudta és feltékenyen őrizte a könyvet. Amikor átadta a vállalatait egy társaságnak, állandó személyes érintkezésben maradt a híresebb vendégeivel s az külön kitüntetés volt számukra, ha maga az öreg Pupp szolgálta ki őket.

— Titokzatos testvérgyilkosság. Berlinből jelentik: Az egész országban nagy feltűnést keltett az a bűnper, amelyet két előkelő nemes ellen folytattak, akiket fivérük meggyilkolásával vádoltak. A per ma általános érdeklődés közepette befejeződött, a vádlottak felmentésével. Mintegy más fél évvel ezelőtt Walter von Tessin, a tessini maiorátus ura egy vadászat alkalmával gyanus körülmények között halt meg. Két fivérével, Kurt és Marfréd von Tessinnel ment vadászni. Az utóbbiról viszont azt suttozták, hogy bizalmas viszonyban áll bátyja feleségével. A vadászat, mint a fővádlott Manfréd von Tessin vallja, úgy folyt le, hogy elől ment a fivér, utána a 16 éves Kurt, aki a lövest vitte s utána ment ő. Hirtelen egy lövés dördült el s amikor oda-futott, Walter fivére vérben fetrengve feküdt a földön. Hamar két riasztó lövést adott le, hogy a hajókat oda-csodítse, hazavitték Walter von Tessint, aki az uton meghalt. A csendőrség pedig letartóztatta Manfrédet gyilkosság s Kurtot a gyilkosságban való bűnrészesség vádjával. A tübingi esküdtszék tegnap tárgyalta az ügyet. A bíróság a vádlottak sógornőjéhez való viszonyáról kérdezősködött, amire kiterő választ kapott. Ekkor felolvasták az asszony lefoglalt leveleit, amelyeknek szenvedélyes hangja általános meglepetést keltett. Az esküdtszék azonban a két vádlottat bizonyíték hiányában felmentette.

Társat keresek 3-400.000 lejjel egy újonnan felállítandó drogériához. — Érdeklődni: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 20

— Elhunyt volt főispán. Budapesti táviratozzák: Mara László. Hunyadvármegye volt főispánja, ma 66 éves korában elhunyt. A volt főispánt holnap temetik el a Kerepesi-úti temetőben.

— Az összes modern kézimunkákról eredeti színes felvételben most jelent meg Bérczi D. Sándor cég Budapest, Dessewffy-ucca 5. árjegyzéke, melyet kedves olvasóinknak szíves figyelmébe ajánlunk. A cég minden kézimunkáról a legnagyobb készséggel szolgál felvilágosítással, főleg ha lapunkra hivatkozni méltóztatnak.

— **Üdvarias beteg.** Jonathan Swift, a „Gulliver” híres szerzője egy alkalommal súlyos betegségbe esett. Kezelőorvosa mindent elkövetett, hogy meggyógyítsa az író, ami végre sikerült is.

— Doktor ur — szólt a lábadozó Swift — sohasem fogom elfelejteni, hogy mivel tartozom önnek, ki az életemet megmentette.

— Azt tudom — felelte az orvos, de azért mintegy emlékeztetőnek hozzátette: — mindössze husz vizitemmel tartozik.

— Ne féljen, doktor ur — válaszolta rögtön Swift, — mielőtt megkezdem a kísértést, egytől-egyig visszaadom.

— Az aradi katonazenekar hangversenye. Az aradi 93-as gyalogezred nagyszabású művészetét rendez, amelyen gazdag és változatos műsor szórakoztatja a közönséget. Délután 5—7-ig az iskolának s a katonáknak, este fél tízkor a közönség részére tartanak előadást. A jövedelmet az ezred árváinak javára fordítják.

Könyvtömög kiadás kerpelnei. — Thèmes új táncolont kezd február 5-én a városligetben.

— A Serail-terem a hölgyek legbiztosabb arcpolcszere! Készíti Rozsnyay-gyógytár, Arad.

MILITÁRSÁG

Báli naplár.

1926. január 30-án: Román Nőegylet estélye a Fehér Keresztben; Vasas-bál a Központban. — Kiss Ancy álarcosbálja a Krispin-teremben.

1926. február 1-én: Az AAC álarcos bálja a Fehér Keresztben.

1926. február 6-án: Román kereskedők és iparosok szövetségének bálja a Fehér Keresztben; Altiszti bál a Központban.

1926. február 7-én: Az aradi ipartestület táncal egybekötött teastélye a Fehér Kereszt nagytermében.

1926. február 13. Bál az árvizkárosultak javára a Kulturpalotában. Bőriparosok bálja a Fehér Keresztben.

1926. február 15-én: Katolikusbál a Fehér Keresztben.

1926. február 27-én: Pincér-bál a Fehér Keresztben.

— Nagy gyermek-carnevál lesz 31-én délután fél 5 órai kezdettel az aradi Központban.

— Az AAC zártkörű jelmezestélye február 1-én a Fehér Kereszt nagytermében. Bejárat Str. Eminescu (Deák F. u.) felől. AAC tagok meghívó hírvívában igazolványaikkal léphetnek be.

Próbaösszeütközés az aradi állomáson.

Az egykori szedőgyerek régi emlékeit mond az elmúlt idők újságíró-csalafintaságairól.

(Saját tudósítónktól.) Kicsi, behavazott határszéi falu, az állomás mellett mindjárt egy jelzőtáblán: Curtici (Kürtös) és a hajnali ködből, mint tréfás gnómok bukkannak elő a pufók házacskaik. Szép téli reggel van, mindjárt délelőtt, de az uccákon csak egy lábbon álló gémberegett ludak fogadják az aradi vonat álmos és fázó utasait. A felszivódó ködön tompán harangszó szűrődik át, a magyar határ felől zsemlézőve zakatol egy tehervonat és a vasárnapi konyhák illatát tunyán tegegetik szét a behavazott kémények. Ebben a csöndes, álmos, havas faluban lakik Spitzer Jakab nyugalmazott bírósági irodafőtiszt, aki ifjú korában a negyven év előtti Aradi Közlöny nyomdájának első szedőgyereke volt.

Jókai Mór diktál.

Kiküldött munkatársunk otthonában kereste fel Spitzer Jakabot, akit közzvényes lábai már évek óta szomorú mozdulatlanságra kényszerítettek. Spitzer Jakab praktikus tolvászékének asztal-tám lájára könyökölve, melegen, nagyon mélyen visszanezve a múltba, újra átéli a régi időket és mesél-mesél, mert részünkről már a mesék bájos világába tartozik az a mult, amikor a szedőszekrényekhez dőlve egy ragyogó arcú, fehér hajú öregur, a legnagyobb szívi magyar író: Jókai Mór, személyesen olvasta elő a szedőknek a kéziratát, mert apró gyöngybetűnek ma már klasszikus hieroglifjeit csak iáradással tudták kisillabizálni a negyven év előtti szedők.

A góbé újságíró lesz.

— Egyszer, mindjárt az elején, válságos helyzetbe került az Aradi Közlöny — emlékezik tovább Spitzer Jakab. — Várattamul több munkatársat csaltak fel a budapesti lapok, úgy, hogy egy reggelre a felelős szerkesztőn kívül mindössze egy munkatárs maradt. Báltaszéki Lajos dr. felelős szerkesztő napokig telefonált, táviratozott mindenfelé. — nagyon meleg nyár volt abban az esztendőben — hát senkinek sem akardozott a kánikulában Aradig vonatolni. Ebben az időben egy hatalmas, szőke sörényű fiatalember jelentkezett a szerkesztőségben. Bemutatkozott: Kiss Andrásnak hívják, Székelyországból való és újságíró szeretne lenni. Báltaszéki dr. külsőleg alkalmasnak találta a „góbé”, hát szólt neki: — Jól van öcsém, üljék le, tizenhat pengőt kap egy óra, majd meglátjuk megéri-e? Délután két riporttal állított be a szerkesztőségbe Kiss András. Csak a címekre emlékszem már, a többi részét a papirkosárba fojtotta be a kacagás, ami falakon és hatvan lépés távolságon a szedő-

teremig is elhallatszott. Az egyik riport címe: „Az eltáncolt libácskák”, a másiké: „Kutya van a kerthen vagy a megugrott csikók.”

A próbaösszeütközés.

Újságírónak nem nagyon vált be Kiss András, de megtartották, mert volt egy nagyszerű előnye: elsőrangban tudott „ugrani”. Ennek a tulajdonságának klasszikus esete történt meg, amikor Báltaszéki szerkesztő riportra küldte Kiss András az aradi állomásra, ahol állítólag reggel öt óraker valami új típusú mozdonyokkal próbaütközést rendeznek. Kiss András a lehető legmagasabbra fokozott izgalommal, pontosan három óraker megjelent a Perronon és várta az „összeütközést”. Fél hat után kissé megcsappant türelennel érdeklődött az állomásfőnökségnél, ahol persze mitsem akartak tudni a „próbaösszeütközésről”. De Kiss András most az egyszer erélyesen a talpára állt és követelte a karambolt, majd sirt, dühöngött és az asztal csapkodta, amikor a hivatalnokok ezt lehetetlenné tartották, ami valószínűleg azért történt, hogy őt ezzel a „szenzációval” lemarasztalják. Déli 11 óraker a köz-kórház főorvosa telefonon értesítette a szerkesztőséget, hogy Kiss András baj történt. A szerkesztőség bent levő tagjai lőhalálában siettek a kórházba és ott az elmebeteg-osztályon kényszerüzbonyba bujtatva találták Kiss András, akit mint közveszélyes bolondot szállítottak be az állomásfőnök. Szegény „beugrott” Kiss András még ekkor is nyöszörögve követelte a próbaösszeütközést...

STINHAZU MŰVÉSZET

* Az aradi színház heti műsora. Csütörtök és péntek: Hármascskán. (Operettújdonosság.) Szombaton fél 8 óraker: Dolly. Fél 11 óraker: Nincs-e elvámolni valója? (Pikáns éjszakai előadás.) Vasárnap d. u. 3 óraker: Kis huncut. 6 óraker: A nagyságos asszonyt már láttam valahol. (Bemutató előadás.) 9 óraker: Falu rossza. (Blaha Lujza-émlékünnepély.)

* Szenzációs eseménye lesz Arad zenei életének Andreescu O. haritonista hangversenye, aki külföldi viszonylatokban is a legnagyobb művészek közé tartozik. Az idei eseményekben szegény koncertszezonban különösen fontos etap Andreescu szereplése, aki gyönyörű műsört állított össze. Tosti legszebb szerzeményeit énekli, Verdi „Othello”-jának és az „Álarcosbál”-nak, valamint Mozart „Don Juan”-jának nagy áriáit énekli, gyönyörű nápolyi dalokat ad elő olasz nyelven és román áriákat is felvett a programjába. Érdekes és értékes közreműködője a

koncertnek R. Hegedüs Béby, aki most tért vissza Bécsből, ahol Steiner Ferencnél, a világ legkiválóbb énekpedagógusánál tanulta meg azokat a számokat, amelyeket a koncerten előad. Hegedüs Béby hangjáról és kulturáltságáról Steiner is a legnagyobb elragadtatással nyilatkozott és most Arad hangversenyközönségének a művészno nagyszerű fejlődése fog igaz gyönyörűséget szerezni. Az estély nívóját emeli az a körülmény, hogy a zongorakíséretet dr. Szelle Károly vállalta el, aki néhány eredeti szerzeményt is bemutatja a koncert keretében. A hangverseny február 6-án lesz a Kulturpalotában.

* Arad színházi életének legszebb eseménye lesz a vasárnapi Blaha Lujza-émlékünnepély, amelyen Blaha Lujza legkedvesebb darabja, a „Falu rossza” kerül színre parádés szereposztásban. Finom Rózsi; Horváth Mici, Batty Tereci; Kiss Mariska, Boriska; Barna Ancy, Göndör Sándor; Szücs Laci, Gonosz Pista; Kassay, a két cigányt Misoga és Szabadkay, a többi szerepeket pedig Gömör Emma, Mészáros, Dálnoky és a társulat legjobb tagjai játsszák. Az ünnepséget az összes aradi cigányzenekarok vezetik be, amelyek Blaha Lujza legkedvesebb nótáit, a „Lehullott a rezpő nyárfa aranyszínű levelé”, a „Cigány Panna, az a hűhed”, „Valamit suok magának”, „Rózsabokorban jöttem én a világra” című dalokat játsszák el egy kiváló primás vezetésével.

* Pikáns éjszakai előadás lesz szombaton fél 11 órai kezdettel. A színre kerülő kitünő és szellemes francia vígjáték szerepeit Harmath Jolán, Barna Ancy, Mátrai Böske, Mészáros, Misoga, Szabadkay, Kassay és Jódy játsszák.

* „A nagyságos asszonyt már láttam valahol” a legközelebbi prózai újdonása a színháznak, amely Budapestestén még ma is műsoron van. A főszerepeket Barna Ancy, Pálffy Zsuzsa, Gömör Emma, Mátrai Böske, Mészáros, Kassay és Szabadkay játsszák.

* Két estén még a „Hármascskán”, ez a nagy sikert aratott francia operett és szombaton este a „Dolly” van műsoron, amelynek ez lesz a tizenkettedik aradi előadása.

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelye.

A hirdető közönség kényelmére Aradon, a Kerpelféle könyv- és papirkereskedésben, Fischer Eiz-palota, gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol apró hirdetések naponta délután 5 óráig adhatók fel. Aki nek az Acsev. palotában levő kiadóhivatalunk nem esik útjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyünkön adja fel, mely lapunk másnapi számában megjelenik.

Jön! Jön!
ScherlockHolmes
három kalandja.

Kis babának, gyenge archúrnek csak Höfer szappan a jó

Február 6-án vége lesz a világnak.

Aberkni lapok newyorki jelentése szerint egy Pless nevű szobafestő, aki már régebb ideje foglalkozik jóslással, azzal a jóslattal lepte meg az amerikai világot, bejelentette, hogy február 6-án egyszerűen vége lesz a világnak. A világgpusztulás módjáról egyelőre nem akar nyilatkozni, csupán annyit árul el, hogy Európa északi részében kezdődik majd a világgpusztulás, amely három nap alatt teljesen kipusztítja az emberiséget és az özönvizzel, tüzzel és

szörnyiségekkel véget vet a mai összes gondoknak.

Pless az amerikai kormányhoz azzal a kéréssel fordult, hogy bocsássák rendelkezésére a rádió leadóállomásokat, hogy állandóan értesítse a világ népeit a készülő katasztrófa előhaladásáról és idejében figyelmeztethesse az emberiséget arra, hogy mit a teendő. Az újságírók természetesen megrohanták a világgpusztulás profétáját, ez azonban kijelentette, hogy csak az egész világ népének hajlandó nyilatkozni.

Közgazdaság.

Zürichben 2.25, Párisban 11.50 a lej.

Helyi valutaárak. (Január 27.) **Áru:** Dollár 228, angol font 1100, cseh korona 6.80, francia frank 8.70, lira 9.20, dinár 4, schilling 32.50, holland forint 92, márka 54, magyar korona 305, svájci frank 43. **Pénz:** Dollár 227, angol font 1070, cseh korona 6.65, francia frank 8.50, lira 8.80, dinár 3.85, schilling 32.25, hollandi forint 91, márka 53, magyar korona 315, svájci frank 42. — **Kifizetések:** Newyork 230.75, London 1127, Prága 6.85, Páris 8.65, Milánó 9.40, Zágráb 4.10, Bécs 32.62.50, Amsterdam 93.05, Berlin 55.20, Budapest 303, Zürich 44.70.

Zürichi tőzsdenyitás. (Január 27.) Berlin 123.45, Amsterdam 208.25, Newyork 518.25, London 2521.50, Páris 19.25, Milánó 20.90, Prága 15.35, Budapest 0.0072.65, Belgrád 9.15.50, Bucuresti 2.25, Varsó 0.00073. Bécs 0.0072.95.

Zürichi tőzsdézárás. (Január 27.) Berlin 123.40, Amsterdam 208.25, Newyork 518.25, London 2521.50, Páris 19.32.50, Milánó 20.90, Prága 15.35, Budapest 0.0072.50, Belgrád 9.15.50, Bucuresti 2.25, Varsó 0.00072.50, Bécs 0.0073.05.

Bucuresti-i tőzsdézárás. (Január 27.) **Kifizetések:** Páris 8.60, Berlin 53.25, London 1125, Newyork 229, Milánó 9.35, Zürich 44.70, Bécs 32.50, Prága 6.80. **Valuták:** Napoleon 860, márka 53.50, leva 1.60, török lira 1.15, angol font 1115, francia frank 8.65, svájci frank 44, lira 9.30, drachma 2.80, dinár 3.95, dollár 227.50, lengyel márka 30, schilling 32, magyar korona 31.50, cseh sztokol 6.60

= Csökkent a magyar bankjegy-forgalom. Budapestról jelentik: A bankjegyforgalom 12.8 millió pengővel csökkent.

= A német ipar ujdonságai a lipcei mintavásáron. A játék- és sportáru, amely iránt egész esztendőn keresztül nagy kereslet mutatkozik, ma már nem szezonizlet. A modern gyermek is halad a korral és mindig újszerűbb, modernebb játékokat kíván. Ez a kívánság a technika állandó fejlődése

mellett aránylag könnyen teljesíthető is s így a játékkészítés az utolsó 30 év alatt jelentékenyen emelkedett. Addig csupán ugynevezett téli játékokat készítettek, amelyekkel a gyermekek télen a szobában elszórakozhattak. Most már azonban a nyári időnyre is készülnek nagy számban s a legkülönbözőbb változatban játékok, így homokjátékszerek, a nagyobb gyermekek részére sportfelszerelések stb. Főszerepet játszik a technikai játék. A modern gyermek maga szereli fel rádióját s elektrotechnikai műszerekkel dolgozik. A modern leánykák babáikat a legújabb divatkreációkba öltöztetik. Ezeknek az igényeknek a kielégítéséről főleg a német ipar gondoskodik, amely mérsékelt áron bocsátja rendelkezésre készítményeit s amelynek különleges készítményei a lipcei mintavásárok révén az egész világ piacán dominálnak. Az 1926-os mintavásáron, mely február 28-án kezdődik, sok érdekes ujdonságot mutat be a német játékipar a minden országból érkező vásárlóknak. A német sportáru-ipar legnagyobb áruvásárára a lipcei mintavásár, amelyen nagyon értékes ujdonságokat mutatnak be. Itt téli sportszerszámokat, tökéletes felszereléseket a lapda, uszó, evező, vitorla, kerékpár, autó, légi-sport, könnyű atlétika s tornához a legnagyobb változatban találunk. A német kormány jelenleg az 1925. nyara óta nyert eredmények statisztikáját készíti. A statisztika adataiból meggyőződhettünk arról, hogy a német nép háztartásában milyen jelentékeny szerepe van a játék és sportáru-iparnak. Az elmúlt év első hét hónapjában Németország 48.169.000 márka értékű gyermekjátékárut exportált a föld minden tájára. Mindez a német készítmény kifogástalan minősége, nélkülözhetetlensége s versenyképes ára mellett tesz tanúbizonyságot. A német játékipar a fogyasztóközönségnek nemcsak az igényeit, ha-

Jön! Jön!
Scherlock Holmes
három kalandja.

Kriegner-féle REPARATOR

köszvény, csusz, hülés ellen. 680

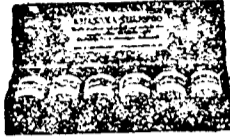
Minden gyógyszerárban kapható. —: Ára: 60 lej.

KHASANA

UJDONSÁG

A „Khasana” kedvelők köre mindjobban bővül. A „Khasana” produktumok az egész világon ismertek és a „Khasana” fogyasztók száma immár milliókra rug. Eddig négy „Khasana” ujdonságot hoztunk forgalomba, melyek igen nagy feltűnést keltettek. Ezen ujdonságok a legtöbb szaküzletben kaphatók.

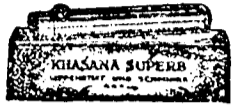
KHASANA-SHAMPOO

„Khasana-Shampoo” a haját dúsítja és könnyűvé teszi. Szomszédainál fogva nem okoz a bőrön égést, sem vörös foltokat. Mindenek fölött még soká a használat után finom illatot áraszt a hajból az elmulhatatlan „Khasana”. Nagy viz-hangra telésnek az újszerű Góliát-kapszula csomagolásának.

Minden egyes tok kétszeri használatra alkalmas. Ajánlják csomagok 6 tokot tartalmaznak.

KHASANA SUPERB

A DISZKRÉT PIROSHÓ.

„Khasana-Superb” a kozmetikai festő-szerek gyártmányának terén forradalmat jelent. Egy majdnem színtelen színtartalmú piroshó, amely vékony, rövid mézőperenyé: használat után rózsás ajkakat és finomra festett arczsínűt ad. Egészen újszerű a tartós és természetesen. A festék még fűrdés közben sem sülk el, sőt még a csóknak is ellenáll. A hölgyeknek mindaddig hiába óhajtott kívánsága tehát be-teljesült.

A csomagokban.

KHASANA-EAU DE COLOGNE

A „Khasana” Eau-de Cologne” izlőses kis üvegekben a törvény által védett szóró-parafa dugóval ellátva kerül forgalomba, hogy kimagasló rendeltetés megillető, elterjedtségnek örvendőhessen. Az üveg formája különösen alkalmas utazásra.

„Khasana Eau-de Cologne” nemcsak mint kedvelt szóró-szer, hanem főképpen fűrdős és mosdóvízbe öntve elsőrendű. Továbbá igen alkalmas mint parfüm és szobaparfüm.

50 cm. üvegekben.
100 cm. üvegekben.

Parfüm
Zsúdpuder
Fűrdős

Férfi
Toiletvíz
Brillantine

DR. M. ALBERSHEIM • FRANKFURT A. M.

Finom illatszerek gyára.

Rosenthal lerakt és értékpapírok "Oma"-Könyv A. O. Tiszteletre I. Str. Chaussee Lette

ALAPITTATOTT: 1892.

nem a vásárlóképeességét is figyelembe veszi s ehhez képest szabja meg az árakat is.

A visszaadott Kua-kollégium.

Szászvárosból jelentik: A Kun-kollégium régóta húzódo ügyében 23-án érdekes fordulat állott be. Ismeretes, hogy a múlt év végén elrendelte a belügyminiszter a kollégium kiürítését, mert ezideig abban a román liceum volt elhelyezve. A város román intelligenciája azonban ellene szegült a miniszteri rendeletnek és küldöttséget menesztett Bucurestibe, hogy más elhatározásra bírja a kormányt. E hó 23-ig így elhúzódott a kollégium kiürítése. A Vlaicu Lyceum képviselőjében Deák Ágoston dr. táblabíró, Albu gimnáziumi titkár és dr. Jacob tanár jelentek meg a miniszter előtt, míg a Kun-kollégium részéről dr.

Szöllőssy János főgondnok, Túr Pál és Orbán János. A kiürítés most megtörtént és elhatározták, hogy a kollégium épületéről a Vlaicu Lyceul feliratot eltávolítják. Ezzel a kollégium ügye egyelőre nyugvópontra jutott és február 18-án a dévai királyi törvényszék előtt kezdetét veszi az a tulajdonjogi per, amelyet az állam indított a kollégium épületének tulajdonáért az egyház ellen.

MOZI.

xx Szombatig vetíti még az aradi Apolló mozgószínház „A fehér apaca” monumentális slágerfilmét. Állandóan zsúfolt nézőtér tekint meg az aradi Apolló mozgószínház slágerfilmjét, amelynek főszerepét Lilian Gish, a legbájosabb moziszenész nő alakítja. A jegyek elővételben kaphatók az Apolló elővételi pénztáránál. Az előadások fél 5, 7 és negyed 10 órakor kezdődnek.

xx „Romola” még két napig az aradi Urániában. Nagy sikerrel vetíti az aradi Uránia mozgószínház a „Romola” című hatalmas filmet, a mely az olasz renaissance idejéből meríti témáját és amelynek főszerepeit Lilian és Dorothy Gish játsszák. A történelmi film érdekességét egy izgalmas szerelmi történet teszi bonyolulttá. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

xx Jön! Sherlock Holmes három kalandja.

Elsülyedt világ

Direktor és primadonna regénye.

Neumann Dezső nem adja el a budapesti Magyar Színházat. — Nem haragszik a hűtlen Titkos Ilonára, s újból megkezdte vidám legényéletét.

(Budapest, január 27.) Különös szerepi regényről beszél most a magyar főváros színházi világa. A szereplői pedig Neumann Dezső, a Magyar Színház igazgató-tulajdonosa és Titkos Ilona ugyanezen színház dédelgetett primadonnája, aki nemsokára Lucze Sándorhoz megy feleségül. A Magyar Színház ifjú igazgatójának és kiváltságos tehetségű starjának a nevét egymás mellett említették a színházak tájékán már akkor is, mikor Neumann Dezső a gazdasági élet egyik minden művészi vonatkozás nélkül való ágában fejtett ki tevékenységet és Titkos Ilona neve sem csegett olyan ismerősen, mint mostanában. A két nevet abban az időben bizonyos, az öltözők tájékán kissé szokatlan tisztelettel emlegették azzal a meghatározhatatlan helyeslő hangulattal, mely elismeri, hogy a két név nem véletlenül kerül egymás mellé, de a belső és külső természetű szükségesség következményeképpen. Nyolc évvel ezelőttől járt szorosban egymás mellett a művész és az igazgató aki a nyolcadik esztendő elején merész kanyarodóval kitérítette pályáját az egyenesből és irányát arra a tájékra fordította, melyben a művész élete virágzott. De alig félésztendő után a művész váratlanul más kísérőt választott és a fiatal igazgató egyedül maradt új pályáján, a színházigazgató szobájában. És a művész eljegyzésének hírével egyidőben azt is jelentette a lapok színházi rovata, hogy Neumann Dezső megvált a Magyar Színházról és érdekeltségét Faludi Jenő ár. veszi át.

Tudósítónk most felkereste az igazgatót és köztük az alábbi kétségtelenül érdekes beszélgetés folyt le:

— Kérlek, itt hagyd a Magyar Színházat?

— Szó sincs róla. Telt ház, rend, az üzlet jól megy. Én itt a színház-irodában is reális üzletember maradtam.

— De hiszen sohasem jutott volna eszedbe, színházat vásárolni, ha...

— Nyugodtan kimondhatod, ha ő nincs, ha ő nem beszél rá. Hát igen, úgy gondoltam, hadd legyen a munkánk is közös, mint nyolc évig minden szándékunk. Rosszul gondoltam. Mert a színház barátom, kemény rabszolgatartó, ki-méletlen és követelő. Öt hónapon át reggeltől-estig ott bent dolgoztam a színházért és érte. Hiszen neki vettem meg s az ő számára akartam virágzó vállalatot emel-

ni. Dolgoztam, mint egy robotos. Ő beszélt értem, szép este van, menjünk a szigetre, vagy később, olyan szép sűrű kint a hóesés s úgy ropog a fehér szőnyeg a láb alatt, járjunk egyet, — de én nem mehettem, nem engedett a munkám, melyet érte végeztem s ami aztán elszakított bennünket.

— Azt mesélték, kérlek, közbejártok anyagi természetű ügyek is, hogy nem volt már annyi pénzed, mint azelőtt... Ha kellemtelen, ne felelj.

— Nincs mit titkolnom. Valóban sok pénz kellett a színházhoz, minden pénz. És azt gondoltam, hogy ugyanis nagy gázsit kap, egy hónapra közel száz milliót. Meg aztán, tudod, én mindig úgy éreztem, hogy a színház a miénk, szóval én érte vesződöm, az ő vállalatába fektettem a pénzt, szóval azokat a százmilliókat is reaköltöm, amit a színházba ölök.

— Ő pedig?

— Ő pedig egyre távolodott tőlem. Most már megértem, hogy ennek így kellett lennie. Hiszen megszokta, hogy minden szabadidőm az övé s hogy mindig van szabadidőm a számára. Nyolc év alatt természetesen látta, hogy körülöttem vagyok s hogy nem lehettem, öt hónap alatt minden egyéb is megváltozott. Csak az örömem nem, hogy azzá lett, aki, hogy talán nekem is részem van benne, hogy Budapest drámai színpada egy erős, friss, egészen eredeti s nyugtalanítóan érdekes színnel gazdagabb. Mint direktor pedig különösen örülök, hogy az én színházamban játszik és ragadja tapsra a közönséget és a kritikát...

— És nem tartasz tőle, hogy most ezek után máshova szerződik?

— Erre a szezonra még szerződés köti a Magyar Színházhoz. Azután pedig... nem hiszem, hogy tehetségét bárhol is jobban értékelnék. Ha mégis elmenne? Régi működésem során megtanultam, hogy a jól vezetett vállalat sorsa sohasem függök egyetlen személyhez. S a színházi vállalkozás sem kivétel. Mégis remélem, hogy nem kíván színházat és direktort cserélni.

— És te sem akarsz, igazán nem akarsz pályát változtatni?

— Maradok a színháznál. Dolgozom tovább, legieljebb most már, hogy a szervezés munkáján túl vagyok, több időm marad a szórakozásra. Öt évig a háborúban voltam, most egy kicsit meg-

próbálom a vidám legényéletet. Jössz vacsorázni?

A színház kapujában autó. Az autóban egészen különös, ragyogóan fiatal és bolondítóan vidám, gyönyörű francia hölgy. Bon soir — köszönt, édes zenéje van a hangjának. Mintha a Szajna dalolna. Az autó zökkenés nélkül siklik velünk. Megáll a restaurant előtt, ahonnan kiszűrődik a jazz. De csak tompán, mint az ügyelő csengője berreg. Új felvonás kezdődik. Vagy talán új darab. Nem is hangzik rosszul a címe: A direktor vidám legényélete...

Az aradi Urániában

péntekig

ROMOLA

Hatalmas történelmi film az olasz renaissance idejéből. Florensből készült gyönyörű felvételek.

Főszerepben:

LILLIAN GISH

Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judejului.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

OVÁS.

T. üzletfeleim figyelmét felhívom azon körülményre, hogy Szántó János és Szeitz Péter urak nem állnak cégem szolgálatában és így sem inkasszóra sem rendelések felvételére jogosítva nincsenek. Cégem „Vino” borkereskedéssel nem azonos.

DEUTSCH IMRE

10313 borkereskedő,
Arad, str. V. Troiescu 20-22. sz.

FELHIVAS!

Miután a Bartok és Deutsch-cég összes terheit valamint követeléseit átvettem, felkérem a volt t. vevőinket, hogy fizetéseket csak saját aláírással ellátott nyugták ellenében teljesítsenek. Más fizetéseket nem veszek figyelembe.

10313
BARTOK JENŐ,
borkereskedő.

National ellenőrző nényziárak

világ céget képviselem és kérem a t. c. kereskedő urakat, hogy ha titkos veszteségeiket megszüntetni, nyereségüket emelni óhajtják, és egy jobb s tőkéletesebb ellenőrző rendszerrel megismerkedni óhajtának, úgy forduljanak bizalommal hozzám s én díjtalanul minden kötelezettség nélkül szívesen állok rendelkezésükre. FR. VICTOR WEYDA Arad, Str. Veliclu (volt Lipót-ucca) 2. 656

Cu inima frântă și îndurerată anuntăm tuturor rudenilor, prietenilor, și cunoscuților că scumpa noastră mamă, soră, bunică, soacră, cumnată și mătușă

Vád. Maria Dr. Curtușin

născ. Ardelean

după un morb scurt, astăzi în 27 Ianuarie la ora 2 noaptea și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului, — și vă rugăm să luați parte la înmormântare, care va avea loc Vineri în 29 Ianuarie ore 2 d. a. dela locuința defunctei din Arad str. Episcopul R. Ciorogariu No. 1, în cimiterul de sus.

Arad, la 27 Ianuarie 1926.

Odihnească în pace!

Hermina, Valeria fiice. Augustin Ardelean și soția frate și cumnată. Vád. Maria Dr. Curtușin născ. Berinde noră. Valeria și Maria nepoate și numeroase rudenii.

Lelepés nélkül átadó májusra

háromszobás, fűtőszobás lakás, azonnalra egy ötszobás irodának alkalmas lakás, valamint egy nagy villágos uccai bejárati pinceraktár, ársításra alkalmas, a foton.

Érdeklődők adják le címüket az Aradi Közlöny kiadóhivatalának. 701

Legmodernebb fürdőszoba és vízvezetéki berendezéseket legjutányosabban

Weisz Márton

készít: Arad, Str. Unirei 14., Ortutay-pal.

Nagyforgalmu

előismer- és fűszerüzlet a belvárosban betegség miatt minden áron eladó. Megbízott: 16124

Urauliroda Arad, lópostával szemben.

Rudolf Mosse 1048

Elsőrendű utazó

állást keres.

Ajánlatok „Elsőrendű” jelleg alatt Rudolf Mossehoz Cluj kéretnek. 683

Ládákat olcsón szállít Földes

faárugyár Arad, Telefon: 559. Óvár-tér.

Újságmakulatura

6 kgr.-os cso-

;; mágokban ::

ma még a régi árban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Az aradi APOLLOBAN szombatig Fehér apáca. LILLIAN GISSHEL

a főszerepben

Az előadások 5, 7, 9, 10 órakor kezdődnek.

„ROYAL“ kávéházban minden este nagy bar-kabaré! Nyitva reggel 3 óráig! Arad, Str. BUCUR (volt Eötvös-uca.)

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját az alábbi szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésre ára hétköznap 3 lej — bány. vasárnap 4 lej. — Vagyis betűvel 6 lej, illetve 8 lej. — A vasárnap betűvel kivánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 30 lej, vasárnap 40 lej. A kiadóhivatalt fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést szöveget, amelyik tartalmában vagy eredetileg alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyettesítse. * * * * * Hirdetéseket telefon útján is feladhatók, telefon szám: 181. * * * * *

Házasság.

HÁZASSÁGOT legelőnyösebben közvetít. Előjegyzve számtalan előkelő társadalmi állású és vagyonnal rendelkező ur és urnő. Minden megbízás eredményes garánta. Cégjelzéstelen levelezés „Ámor” Timisoara, I. Gen. Poporgescu 7. szám. 499

Alkalmazás.

ÜGYNÖKÖK, férfiak-nők magas fizetéssel felvételtnek Braun, Arad, Calea Banatului 3. 477

ROMÁN fordítások és adóvallomási iverk kitöltése „Minerva” fordítási irodában. Arad, Str. Horia (Széchenyi-u.) 4. sz. 612

RENDSZERETŐ minden felvétetik, esetleg ki főzni is tud. Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 39. 696

FIATAL minden keresetnek kis családhoz. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatatalában. 695

MINDENES szakácsnő vidékre, szobaleány Aradra felvétetik. Cim Györfy „Mures” irodájában Arad. 15221

MAJESTETÓ, megbízható, ajánkozik vidékre is. Cim Györfy „Mures” irodájában Arad. 15221

IDŐSEBB házasternpár mielőbbi belépéssel felvétetik. Asszony háztartásban segédkezik. Megbeszélés Kneffel szénüzlet Arad, Bulev. Reg. Ferdinand I. 27. sz. (Boros Béni-tér.) 686

SZAKÁCSNŐ, jól főző február 1-re felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatatalában. 700

GEP- ES KÉZHIMZONÓK kerestetnek. „Record” Arad, Str. Eminescu 15. 692

FÜSZER- és festék szakmában jártas román, magyar nyelvet beszélő kereskedősegéd állást keres. Cim Löbl hírlap-irodában Arad. 694

PERFEKT szakácsnőt keresek. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatatalában. 689

INTELLIGENS urleány magános öreg urnál házfelügyelői állást keres. Cim Péterfalvy Gabriella, Haiea ultima Baia-félix. 685

Lakás.

HAJLANDÓ VOLNÉK 2000—2500 leit fizeteni egy elegánsan butorozott külön bejárattal szobaért február elsejére. Ajánlatokat Niculescu, Banca Româneasca Arad kér. 676

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba azonnal kiadó. Arad, Str. Veliciu Romulus 18. 693

Vétel és eladás.

KÖHÖGÉS-, rekedtség ellen használjon Itto-bonbonst. Készíti Földes gyógyszer-tár Arad. 527

KÖLCSÖNKÖNYVTAR (Kerpel-féle) állandóan bővíti összes újdonságokkal. — Meggyőződhetik próbabérlettel! 7501

ASZTALOSOKI Új frezerezőgép eladó. Engel, Arad, Óvartér sarok. 10313

ZONGORA, látcső, kézimunka, ágyterítő, új és használt lendamasz asztalnemű, különböző férfi ruhák, háló, ebédlő, szalon, uriszoba berendezések, gyönyörű faragott és intáziás tükrök, antik fotelok, varrógép, Smith Premier írógép, keleti és helyben készített perzsaszőnyegek, futó szőnyeg, rézgyű és mosdó, antik órák, antik ágy, álló villanylámpák, sörszervize, képek, disztárgyak, egyes butoradarabok stb. eladók. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

EGY jókarban lévő Linz és Eckhard-féle mihimzőgép eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatatalában. 684

RZÜSTÖT, ékszer, antik butort, zongorát, teljes modern lakás berendezéseket legmagasabb árban vesszünk. Vidékre utazunk. Salon Artistique Arad. 2601

ANTIK BUTOROKAT, porcelánokat, üvegárukat, különböző szobaberendezéseket, vitrineket, egyes butoradarabokat, perzsa- és gyári szőnyeget, fehérneműket stb. bizományba veszek, s azok gyors eladásáról gondoskodom. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-uca) I. em. jobb. 1000

ZONGORA, gyönyörű hangú, kifogástalan, sürgősen eladó. Arad, Str. Rusu Sirianu 3., udvar, emelet. 702

HUSZONÖT LŐERŐS SZIVÓGÁZMOTOR teljes generátorteleppel üzemképes állapotban olcsón eladó. Economia, Oradea-Mare, Piața M. Viteazul I. 574

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban ma még a régi árban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatatalában. 690

Ingtalan.

EGY saroktelek az Erzsébet-köruton eladó. Bővebbet Flora-likörgyár Arad. 691

Ellátás.

IZR. LEÁNYINTERNATUS felvesz bejáró magántanulókat. Arad, Str. Alexandru Gavra 19. 648

Eladó birtokok!

100 kat. holdas bányai birtok, várostól 7 km.-nyire gazdasági épületekkel és csakis cselédlakásokkal holdanként 20.000 leért. — 100 HOLDAS természetgyepei birtok állomástól 1½ km.-nyire, minden nélkül holdanként 17.000 leért. — BANYAI elsődrendű uribirtok 242 kat. holdas, kastély és felszereléssel; aradmegyei 225 holdas uribirtok kastéllyal. — 44 és 48 HOLDAS birtokok az aradi határban olcsón eladók. Bővebbet Györfy „Mures” irodájában Arad, Str. Uniret (Fábián Gábor-uca.) 15221

Borkereskedők, szőlőbirtokosok és pincegazdaságok figyelmébe!

Kénlap, kénkő (kénrud), onyv, francia borderítő gelatin, Sallansky-vízahólyag, olvasztott szinifaggyu, ammoniakszóda, parafa-dugók legolcsóbban ERDŐS PÁL fűszerkereskedő cégnél, ARAD, Piața Avram Iancu 3. szám. szerezhetők be, 632

ILLITS

BRISTOL

SZALLODA BUDAPEST.

Dunaparton, minden elképzelt kényelemmel. Kitűnő konyha. Mőrekellet árak. Kávéház.

Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem

Feltűnő olcsón eladó bérház!

Aradon a (Kossuth-uca) közelében kövezett utcában I. oszt. anyagból épített nagyon szép földszintes bérház, elfoglalható 4 szobás lakással, üzlethelyiséggel, ezenkívül 3 kisebb lakással, az egész ház alatt pincével, áron alul 600.000 leért eladó. Az átvételhez 300.000 lei készpénz elegendő. Kizárólagos megbízott:

Haász-irodája Arad, Strada Eminescu (v. Deák Ferenc-u.) 12.

LICHTWITZ

LIQUEURS

Lapunkban egy hirdetés jó tökéletesítés.

Előhal és vágott HARCSA

kapható

LUTTWAK JÓZSEF

cégnél Arad.

Schamberger László

KOCSIGYÁRA ajánlja finom bőrfedeles és urihajtó kocsijait a legolcsóbban, valamint mindennemű kocsik javítását, könnyű stráfkocsi, kézikocsi, kétkerekű kocsik kaphatók, mindennemű faáru tömegmunkák és asztalosárak, a legfinomabb lakberendezések stb. Arad, Strada Crișan I. és Calea Saguna 138. 346

7' sukkos 690

tölgyszőlőkaró

vaggontételekben kapható:

Leipniker Adolfnál

Arad, Bulev. Regina Maria 2-4-6 (Neuman-palota.) Telefon 592.

Feltűnő olcsón eladó házak!

Aradon, a piactér közelében: 2 lakásos ház elfoglalható 2 szobás lakással, vízvezetékkel 350.000 leért. — Villasserü ujonnan épített ház, elfoglalható 4 szobás fürdőszobás lakással 450.000 leért. — Földszintes ház elfoglalható 4 szobás ujonnan festett lakással vízvezetékkel és egy 1 szobás lakással 400.000 leért. Megbízott

Haász-irodája Arad, Strada Eminescu (volt. Deák Ferenc-u.) 12.

BOUQUET D'ORIGAN

CH. DUPRIÉ

EAU DE COLOGNE

SAPUN

PUDRA

CREMA

6505

Perzsaszőnyeg szövéshez

szükséges mindennemű anyag nagyválasztékban és előnyös áron beszerezhető. 650

Dr. Grossmann Alfrédné

szőnyegszövőműhelyében

Arad, Str. Noie Nicoara 17.

Szakképzett tőkeerős bérlő

200-600 holdas bérletet keres

1926. évi átvételre, ügynők kizárásával. Feltétel: prima föld, urilakás s elegendő épületek. Értesít és közveit:

Békésvármegyei Gazdasági Egyesület Békéscsabán

Lapkihordópár

jó fizetéssel felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatatalában.

Németországba, Bécsbe megbízásokat elvállalok, február 2-án HAMBURGBA utazó Lengyel tanár Arad, Strada Mărășești 12.